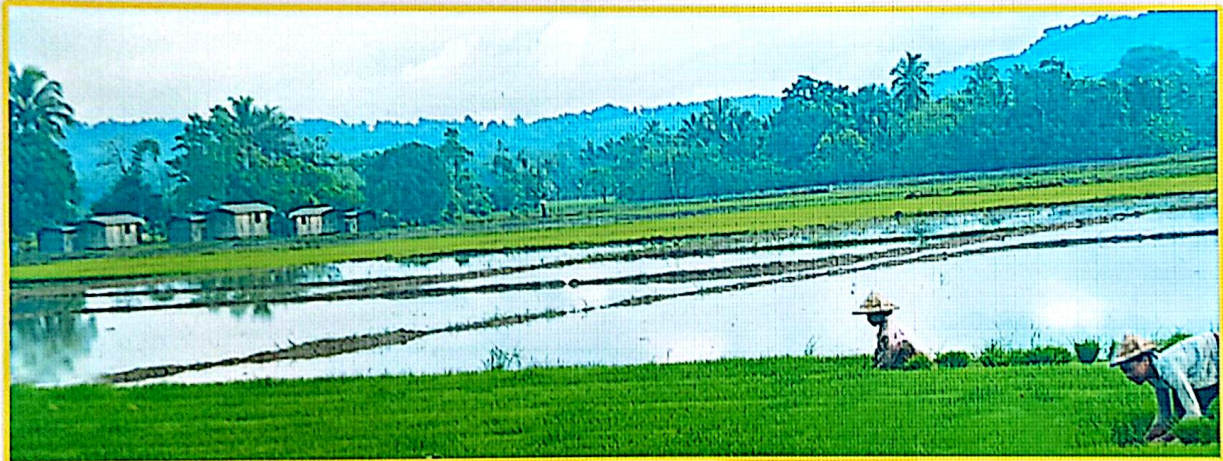

ဆည်ကြီးကျေးရွာ
လယ်ဝေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(၂၀၁၅ - ၂၀၂၀)

မြို့စုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဆည်ကြီးကျေးရွာ၊ လယ်ဝေးမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်

မာတိကာ

မာတိကာ	၀၁
အတိုကောက် စကားလုံးများ	၀၃
စကားချိုး	၀၄
ဆည်ကြီးကျေးရွာမြေပုံ၊ လယ်ဝေးမြို့နယ်	၀၆
(၁) နိဒါန်း (ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက် နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု)	၀၇
(၂) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	၁၀
(၃) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၆
(၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေများ၊အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် အဟန့်အတားများ	၃၇
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၄၁
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ	၄၃
(၇) စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ	၄၄
(၈) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဗျူဟာ	၄၈
(၉) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း	၅၀
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်း နှင့် အစီအစဉ်များ	၅၄
(၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာစီမံလုပ်ကိုင်နည်း	၅၅

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ(က) နောက်ဆက်တွဲယေားများ

ယေား(က။၁) လယ်ဆေးမြို့နယ်၊ ဆည်ကြီး ကျေးရွာ၏ ဥစ္စာနေအဆင့်ခွဲခြားခြင်း ၅၆

ယေား(က။၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၅၈

နောက်ဆက်တွဲ(ခ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ရန်လမ်းညွှန်သဘောတရားများ ၆၆

ယေားများ

ယေား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများ၊ ဆည်ကြီးကျေးရွာ၊
လယ်ဆေးမြို့နယ်၊ ၁၀

ယေား(၂) စိုက်ပျိုးခြေ၊ ၁၁

ယေား(၃) စိုက်ပျိုးခြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ ၁၂

ယေား(၄) ကျေးရွာလူထုတစ်ရပ်လုံးတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု၊ ၁၄

ယေား(၅) ဆည်ကြီးကျေးရွာရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ၂၀

ယေား(၆) စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ၂၇

ယေား(၇) ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ၊ ၂၉

ယေား(၈) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ၃၀

ယေား(၉) ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ၊ ၄၅

ယေား(၁၀) စီမံကိန်းကာလ၊ ၄၆

ယေား(၁၁) စီမံချက်ငွေစာရင်း၊ ၄၉

အတိုချုပ်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIV ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသော ဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MOAI လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

MoLFRD မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန

NGO အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

PTA မိဘဆရာအသင်း

TB တီဘီရောဂါ

VDC ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

VTDSC ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုကော်မတီ

စကားချိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါတယ်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေတို့မှ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက် အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး

ဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်
ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့
၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်
အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်
လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေး လုပ်ငန်း
အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်း
ဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ
အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်း များ၏ အသေးစိတ်
အချက် အလက်များပါဝင်ပါသည်။

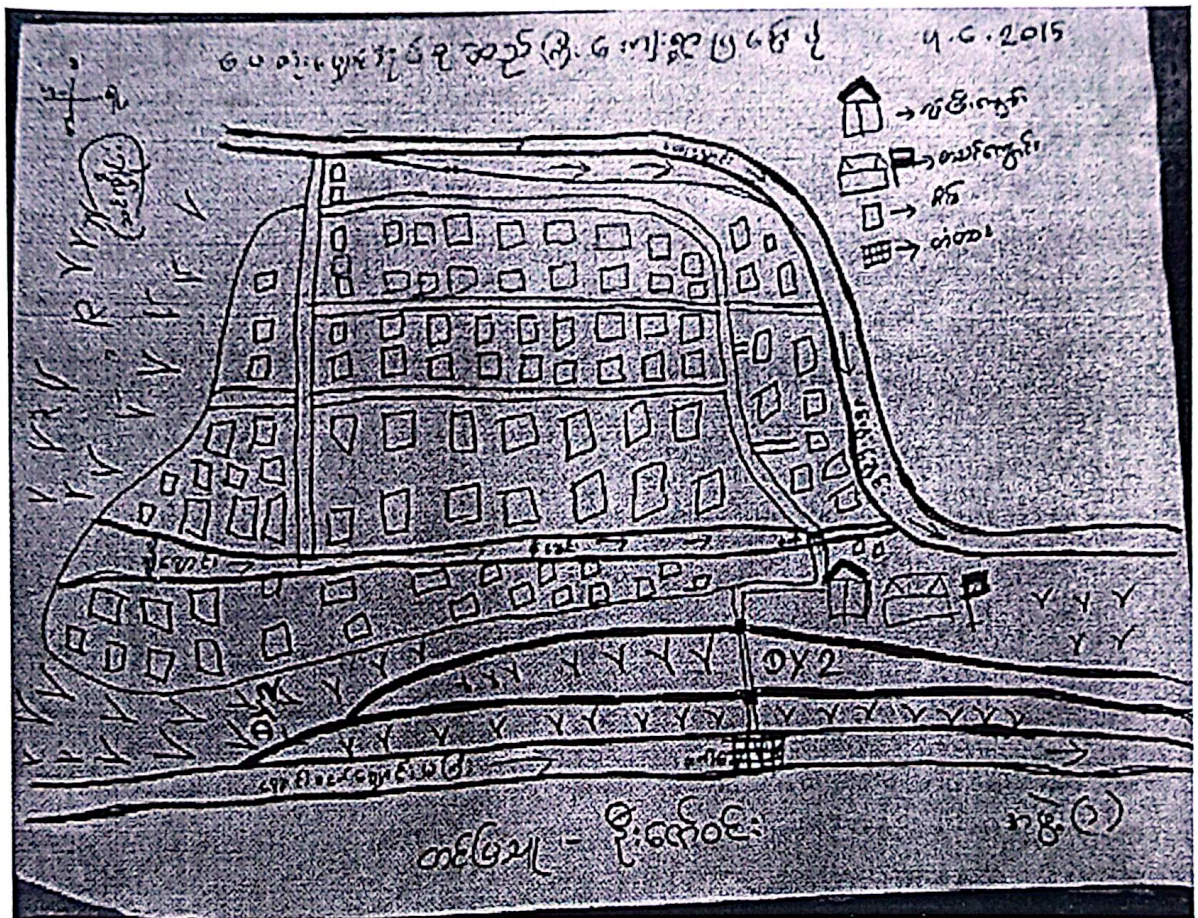
၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန်လ (၁-၃) ရက်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဆည်ကြီးကျေးရွာ

လယ်ဝေးမြို့နယ်

ဆည်ကြီးကျေးရွာမြေပုံ လယ်ဝေးမြို့နယ်

(၁) နိဒါန်း:- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၁.၁) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ၏ ပြောကြားချက်များ အရ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင်စတင်လုပ်ဆောင်သည့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရ ဌာနများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အတွေ့အကြုံများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး ချမှတ်လုပ်ဆောင်သည့် တစ်နိုင်ငံလုံးလွှမ်းခြုံသက်ရောက်နိုင်သည့် နိုင်ငံတော်၏အစီအစဉ် သစ် ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီများဖြင့် ရေးဆွဲခဲ့သော အစီအစဉ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ရေးဆွဲခဲ့သောအစီအစဉ်လည်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ကျေးရွာလူထု၏ မျှော်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲနိုင်ရေး၊ မိသားစုများ ၏ ဘဝများတိုးတက်ရေး၊ ရွာသူရွာသားတစ်ဦးချင်းစီ၏ အစွမ်းအစများတိုးတက်ရေး၊ ဆင်းရဲမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများလျှော့နည်း ပပျောက်ရေးတို့အတွက် ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲ ရာတွင် ကျေးရွာလူထုသည် ၎င်းတို့၏အမြင်များ၊ စိတ်ကူးများဖော်ထုတ်၍ ရေးဆွဲခဲ့ကြ ပါသည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် ကျေးရွာလူထုနှင့်ရွာရှိအစုအဖွဲ့များ၏ စွမ်းရည် ကိုမြှင့်တင်ပေးသည့် အစီအစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အသုံးပြုသော နည်းလမ်းများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အသုံးပြုသည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အောက်ပါစွမ်းရည်များ တိုးတက်လာစေပါသည်။ ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်းများ ခိုင်မာ တောင့်တင်းရေးနှင့်စီမံအုပ်ချုပ်မှု စနစ်တိုးတက်ရေး၊ ရွာရှိအရင်းအမြစ်များကို စနစ်တကျ အသုံးချနိုင်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်စေရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျ အကောင် အထည်ဖော်ရေးစသည့် စွမ်းရည်များကို တိုးတက်လာစေမည်ဟု သိရပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ရွာ၏လက်ရှိလူမှု စီးပွားရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများနှင့်ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့်အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ် တာကာလအပြီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် အစီအစဉ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာစေရေးအတွက် ကျင့်သုံးရမည့် ဗျူဟာ နှင့် ကျေးရွာအဆင့်တွင်ပံ့ပိုးရမည့် အစီအစဉ်နှင့်စီမံကိန်းများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ထို့ပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေး ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရ ဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုလည်းရရှိရန်ဦးတည်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အောက်ပါအသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်-

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအထောက်အကူပြု
- ကော်မတီ (VTDSC)၊
- မြို့နယ်အဆင့် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဦးစီးဌာနများ၊
- ခရိုင်ရုံးများ၊
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့များ။

ဤအစီအစဉ်သည် မြို့နယ်အဆင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဆက်စပ် ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ဦးစီးဌာနများအနေဖြင့်ကျေးရွာလူထုအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများသတ်မှတ်ခြင်း၊ နည်းပညာအထောက်အပံ့များပေးခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး နှင့် စီမံကိန်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကိုးကားရမည့်မူဘောင် တစ်ခုဖြစ်ပါ မည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့တင်ပြခြင်း ဖြင့် ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအတွက် မူဝါဒဆိုင်ရာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အပံ့ဆိုင်ရာ အကူအညီများကို ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလား ချက်နှင့်၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာနည်း ကျကျဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)နှင့်အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှုအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန် တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာ နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အသေးစားဈေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့်ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များ အနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့်၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ ပြောင်းလဲအသုံးပြုရမည့် နည်းပညာများ၊ ဆက်စပ်သုတေသနလုပ်ငန်းများနှင့်ကျွမ်းကျင်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤအစီအစဉ်သည်မိမိယာများ၊ အခြားဆက်သွယ်ရေးဌာနများနှင့် တောင်းဆိုဆွေးနွေးရေး (advocating)အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှ ယုံကြည်အားထားနိုင်သည့်သတင်းအချက် အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် လည်းကောင်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်း၏တိုးတက်မှု၊ အခက်အခဲအဟန့်အတား စသည်တို့ကို မှန်ကန်စွာ သတင်းထုတ်ပြန်နိုင်မည်။ တောင်းဆိုဆွေးနွေး၊ ရေးသားပြောဆိုမှုများ ပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဤအစီအစဉ်သည် နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေသည်။အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။ ထို့ပြင်၎င်းတို့ပံ့ပိုးလိုသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အကူအညီကို မြို့နယ်အဆင့်တွင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်လာပါသည်။

(၁.၂) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ယခုအခါ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ

ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၂)အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေတွင် အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ၄% ပိုပါသည်။ အမျိုးသားအများစုမှာ လုပ်ငန်းခွင်တွင်ကောင်းစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သော်လည်းအမျိုးသမီးထုမှာ မိသားစုကိစ္စရပ်များဖြင့်သာ အချိန်ကုန်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပိုမိုရရှိပြီး နေပြည်တော်၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှ ကုန်စုံဆိုင်များ၊ စတိုးဆိုင်များတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်လာကြပါသည်။

(၂.၃)သဘာဝအရင်းအမြစ်အနေအထား

စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကထားလုပ်ကြပြီး မြေဩဇာအထိုက်အလျောက် ကောင်းသော စိုက်ပျိုးမြေများဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့တော်နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအတွင်းတည်ရှိသောကြောင့်စိုက်ပျိုးမြေများတိုးချဲ့ရန်မှာ အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။

လယ်ယာမြေဧက (၂၅၁) ဧက နှင့် ယာ (၆၃) ဧက စုစုပေါင်း (၃၁၄) ဧကရှိသည်။

ယေး(၂) စိုက်ပျိုးမြေ

စဉ်	မြေအမျိုးအစား	ပမာဏ (ဧက)	မြေအရည်အသွေး	ဆည်ရေရရှိမှု	ရေအရင်းအမြစ် ရရှိနိုင်မှု
၁	လယ်မြေ	၂၅၁	ကောင်း	ရှိ	ဆည်ရေ
၂	ယာမြေ	၆၃	ကောင်း	မရှိ	မိုးရေ
	စုစုပေါင်း	၃၁၄			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ

ရရှိသောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅ ဇွန်လ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၄) ကျေးလက်မိသားစုများ၏စီးပွားရေးအခြေအနေ

ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း (PRA) တွင် ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဥစ္စာအဆင့် ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် ယေဘုယျအားဖြင့်ဆင်းရဲသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၁၅၄)စု၏ ၆၉.၄၈% အထက်သည် ဆင်းရဲသည်ဟု ခံယူကြပါသည်။ ၉.၇% (၁၅ အိမ်မှာ) ခန့်မှာ

ချမ်းသာသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ အဆိုပါ ဆင်းရဲသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသောသူများသည် မြေယာမဲ့များနှင့်ဟုကျပ်နီးအလုပ်သမားများဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းသာသော မိသားစုများသည် . စိုက်ပျိုးမြေ(၁၀)ဧကအထက် ပိုင်ဆိုင်သူများနှင့် . စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ပစ္စည်းကိရိယာများပိုင်ဆိုင်သောသူများဖြစ်ကြသည်။ ဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲခြားမှုစံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်အသေးစိတ်အား နောက်ဆက်တွဲ(က)၊ ဇယား(က.၁)တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအနေအထားသည် စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ချမ်းသာ/ဆင်းရဲမညီမျှမှုအချက်အလက်များကိုဖော်ပြပါသည်။ ဇယား(၃)တွင် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများ၏ တဝက်ခန့်သည် မြေယာမဲ့များဖြစ်သည်ဟုဖော်ပြထားပြီး ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းတွင်လည်း ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲသည်ဟုဖော်ပြထားပါသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်သူအများစုမှာလည်း မြေယာ(၅)ဧကအောက် မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြပြီး တောင်သူကြီးသာလျှင် (၁၀)ဧကသာ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အနေဖြင့်အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ထပ်မံတိုးချဲ့၍မရတော့ပါ။ အတိအကျဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် ဆင်းရဲမှု၊ ထိခိုက်လွယ်မှုများမှ လွတ်မြောက်စေရေးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ စီးပွားရေးအနေအထား တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်အလို့ငှါ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဇယား(၃)စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုပမာဏ	အိမ်ခြေ	စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု %
၁	မြေမဲ့ယာမဲ့	၈၆	၅၅.၈%
၂	၀-၂.၅ဧက(၁ ဟတ်တာ)	၁၈	၁၁.၇%
၃	၂.၅-၅ဧက(၁-၂ ဟတ်တာ)	၂၄	၁၅.၆%
၄	၅-၁၂.၅ဧက(၂-၅ ဟတ်တာ)	၂၃	၁၅%
၅	(၁၂.၅)ဧကအထက်(၅ ဟတ်တာအထက်)	၃	၁.၉%
	စုစုပေါင်း	၁၅၄	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ

သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန် ၂၀၁၅)

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး အနေအထားနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းရန်အချိန်အနည်းငယ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အမျိုးမျိုးသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအား အသက်ရှင်သန်နိုင်စေရန်အတွက် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ အသုံးပြု၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသော်လည်းမိသားစုအများစုမှာ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။

(၂.၅) ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု

(၂.၅.၁) ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်ဆုံးအုပ်စု

ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်သော မိသားစုများသည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲ သည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ အဆင်းရဲဆုံးမြေယာမဲ့ ကျပ်နံ့အလုပ်သမားများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုမရှိသော မိသားစုများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်အချို့မှာ ကျေးရွာပြင်ပသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

စဉ်	အဖွဲ့	အန္တရာယ်ဖြစ် နိုင်ခြေအဆင့်	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်အဖွဲ့	လတ်	ကူးစက်ရောဂါ ကူးစက်ခံရနိုင်လွယ်ခြင်း၊ အခြားဒေသသို့ သွားရောက်၍ အလုပ်လုပ်ရ သောကြောင့် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲရန် အခွင့်အလမ်းရှိ ခြင်း၊
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သော ဆင်းရဲသား အဖွဲ့	လတ်	စားနပ်ရိက္ခာ လုံလောက်မှု မရှိခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်၊
၃	ဆင်းရဲသား တောင်သူ များအဖွဲ့	လတ်	သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဖြစ်သော မိုးခေါင် ခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ အချိန်အခါ မဟုတ် မိုးရွာသွန်းခြင်းနှင့် သီးနှံများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်ခြင်း၊ ဝက်စာမလုံ

စဉ်	အဖွဲ့	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေအဆင့်	မှတ်ချက်
			လောက်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် သီးနှံဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်ခြင်းတို့ဖြင့် ကြုံတွေ့ ရနိုင်ခြင်း၊
၄	ကျပန်းအလုပ်သမားအဖွဲ့	လတ်	စားနပ်ရိက္ခာ လုံလောက်မှုမရှိခြင်း နှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ

သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၂.၅.၂) တစ်ရွာလုံးအနေဖြင့် ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုနှင့် ဖြစ်စေနိုင်မှုအခြေအနေ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝဘေးကြောင့် ဖြစ်နိုင်သောအန္တရာယ် အမျိုးအစားများ (၁၁)မျိုး ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့ကိုအောက်ပါဇယား(၅)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဆင်းရဲသောမိသားစုအများစုသည် မြေယာ၊ရေအရင်းအမြစ်နှင့် အခြားသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန်အတွက် အခက်အခဲများကြောင့် စီးပွားရေးထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ရပ်တည်ရန်စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းမရှိသဖြင့်ထိခိုက်လွယ်သူများဖြစ်ကြသည်။

အလယ်အလတ်တန်းတောင်သူများသည် ၎င်းတို့၏ စိုက်ပျိုးမြေပေါ်တွင်ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများမဆင်မခြင် အသုံးပြုခြင်းနှင့် မြေယာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့်သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့ကျစေနိုင်မှု အခြေအနေမြင့်မားနေပါသည်။

ဇယား(၄)ကျေးရွာလူထုတစ်ရပ်လုံးတွင်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေအဆင့်	မှတ်ချက်
	စီးပွားရေး		
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း	လတ်	မြေယာမဲ့နှင့်ဆင်းရဲသားတောင်သူများသည် စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှုကို ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါ သည်။
၂	အရင်းအမြစ်ရှားပါးခြင်း(မြေ၊ရေ)	မြင့်	စိုက်ပျိုးမြေထပ်ချဲ့၍ မရသည့်အပြင် ပလွေးချောင်းမှကမ်းပါးပြိုခြင်းကြောင့်စိုက်ပျိုးမြေ

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ကျ ရောက်နိုင်ခြေ အဆင့်	မှတ်ချက်
			နှင့် လူနေရန်မြေများ တဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့နည်းသွားပါသည်။
	ကျန်းမာရေး		
၃	ငှက်ဖျား	နိမ့်	ငှက်ဖျားရောဂါထူပြောရာဒေသမဟုတ်သော ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း၊ ငှက်ဖျားရောဂါ အကြောင်း ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတရှိ သောကြောင့် ကူးစက်ခံရနိုင်ခြေ နည်းပြီး ကူးစက်ခံရလျှင်လည်း ထိရောက်စွာ ဆေး ကုသမှု ခံယူနိုင်ခြင်း
၄	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ကျေးရွာတွင် တီဘီရောဂါဖြစ်ပွားသူ မရှိ သလောက်ရှား ပါသည်။
၅	ခုခံအားကျဆင်း မှုရောဂါ	နိမ့်	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်မှု နည်းပြီး လူငယ်အများစုမှာလည်း ရောဂါအကြောင်း ကို သတိမူလာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။
	လူမှုရေး		
၆	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်စားသောက်သူ နည်းပါသည်။
	ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်		
၇	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	အချို့နှစ်များတွင်မိုးခေါင်သောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းတတ်ပါသည်။
၈	လေပြင်းမုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းအန္တရာယ် အခါအားလျော်စွာ ကြုံတွေ့ရနိုင်သော်လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု မကြီးမားပါ။

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ကျ ရောက်နိုင်ခြေ အဆင့်	မှတ်ချက်
၉	ငလျင်	နိမ့်	ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမခန့်မှန်းနိုင်ပါ။
၁၀	မီးဘေး	နိမ့်	နွေရာသီတွင်အန္တရာယ်ရှိနိုင်ပါသည်။
၁၁	မြေတိုက်စားခြင်း၊ မြေဆီလွှာဆုတ် ယုတ်ခြင်း	မြင့်	လယ်သမားများသည် မြေဆီလွှာပြုပြင်သော နည်းလမ်းများကိုအသုံးပြုခြင်းမရှိသေးပါ။ ပလွေးချောင်းမှ ကမ်းပါးပြိုခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေနှင့် လူနေမြေနေရာများ ဆုံးရှုံး နိုင်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း - ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ

သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၃) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ (Current Development Situation)

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့်နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသ
ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်
ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(၃.၁) ပြဿနာများနှင့် ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းအကျဉ်းချုပ်

ကျွန်ုပ်တို့ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာပြဿနာကိစ္စရပ်များကို အောက်
တွင်အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ဖြစ်ပေါ်ရသည့်အကြောင်းရင်းအသီးသီးကိုဖော်ထုတ်ပြီး
ဖြစ်နိုင်သောဖြေရှင်းနည်းများလည်း ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဆက်လက်
လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် သင့်တော်သောလုပ်ငန်းအစီအမံများကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြဿနာ အကြောင်းအရာ	ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်
စီမံအုပ်ချုပ်မှု • ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူလူထုကြား သတင်းအချက် အလက်များမျှဝေမှုမရှိခြင်း၊	• ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကော် မတီများအကြားဆက်သွယ် ချိတ်ဆက်နိုင် မည့်ဦးဆောင်အဖွဲ့မရှိခြင်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြဿနာ အကြောင်းအရာ	ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်
• အဖွဲ့များအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းပြီး သီးခြားစီ ရပ်တည်နေကြခြင်း • ငွေကြေးနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု အစီအစဉ်မရှိ • ပွင်းလင်းမြင်သာမှု အားနည်း	• အခြေခံ အဆောက်အအုံများကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း မရှိ • စည်းမျဉ်း/ကမ်းနှင့် ငွေကြေး စာရင်းဇယားများလိုက်နာကျင့်သုံးမှုအား နည်း
စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ) • တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန်မြေနေရာမရှိခြင်း • စိုက်ပျိုးစရိတ် မလုံလောက်ခြင်း၊ ပြင်ပမှချေးယူလျှင်အတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်း၊ • ပေါင်းသတ်ဆေးအသုံးပြုခြင်း၊ • လုပ်အားမလုံလောက်သဖြင့် ကြဲပက်စနစ်ဖြင့်သာစိုက်ပျိုး၍စပါးအထွက်နှုန်းနည်းခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံများဈေးအတက်အကျ ဖြစ်ပွားမှု၊ မတည်ငြိမ်မှု။	• မြန်မာစိုက်ပျိုးရေး လယ်ယာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဘဏ် MADB မှထုတ်ချေးသော ဈေးငွေမလုံလောက်ခြင်းနှင့်ချေးငွေရာသီမှီမရရှိနိုင်ခြင်း၊ သတ်မှတ်ချက်များတင်းကျပ်လွန်း ခြင်း၊ • လယ်သမားများအတွက်လုံလောက်သာချေးငွေရရှိနိုင်မည့် အခြားရွေးချယ်စရာ နေရာမရှိခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်သားရှားပါးခြင်း (စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင် တွင် လုပ်အားခနည်းပါးခြင်းနှင့် ပင်ပန်းသော သဘာဝရှိခြင်း) • ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်များတွင်လုပ်အား ခပိုမိုရရှိခြင်း • သီးနှံဈေးနှုန်းခန့်မှန်းရန်အတွက်အသိပညာနှင့်ဗဟုဟုတ မရှိခြင်း
မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးအတွက်အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေသာရှိပြီး မွေးမြူရေး ချေးငွေမရရှိနိုင်ခြင်းနှင့်အရင်းအနှီးမလုံလောက်ခြင်း။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြဿနာ အကြောင်းအရာ	ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်
အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ • အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများတတ်ကျွမ်းမှု မရှိခြင်း၊ • အလုပ်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်း။	• အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ • အခြားလုပ်ငန်းများအတွက် စီးပွားရေး အသိအမြင်နှင့်ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ • အဆက်အသွယ်အားနည်းခြင်း
ပညာရေး • လက်ရှိကျောင်းအိမ်သာမှာလုံခြုံသပ်ယပ်မှု မရှိခြင်း၊	• သွပ်မိုး၊ ထရံကာ၊ မြေစိုက် အဆောက်အဦး ဖြစ်သည်။ • ရွာသူ/သားများမှာ ဆင်းရဲသောကြောင့် အသစ်ဆောက်လုပ် နိုင်ခြင်းမရှိပါ။
ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့်အားကစား • သင်ယူလေ့လာမှုပြုလုပ်နိုင်သည့်အခြေအနေအားနည်းခြင်း၊ • လူငယ်များအတွက်ပျော်ရွှင်မှုအစီအစဉ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစားပြုလုပ်နိုင် ရန် အခြေအနေများ မရှိခြင်း၊ • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအားနည်းခြင်း၊ မရှိခြင်း။	• ပြင်ပစာပေဗဟုသုတများ ရှာဖွေမှုအလေ့အထမရှိခြင်း၊ • စာကြည့်တိုက်မရှိ၊ • ကစားကွင်းမရှိ။
ကျေးရွာလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး • ကျေးရွာသို့သွားသောလမ်းမှာ မြေသားမြောင်းဆောင်လမ်းဖြစ်ပြီးဆိုးဝါးနေခြင်း (တခါတရံ ဆည်မြောင်းငြှါနမှ သွားလာခွင့် မပြုခြင်း) • ဈေးသို့သွားရန် ပုံမှန် ယာဉ်/ ကားမရှိ။	• ယာယီအသုံးပြုရန်အတွက်သာရည်ရွယ်၍ မြေသားလမ်း ဖောက်လုပ်ထားခြင်း၊ • တာရှည်ခံသောလမ်းမရှိခြင်း၊ • ဆိုင်ကယ်နှင့် သုံးဘီးဆိုင်ကယ် တက္ကစီဖြင့်သာသွားလာနေရသဖြင့် သီးနှံ ရောင်းဝယ်မှု အဆင်မပြေပါ။
လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု	

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြဿနာ အကြောင်းအရာ	ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်
လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။	- မြို့ပြဧရိယာနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ကျေးလက် ဒေသများတွင်အစိုးရလျှပ်စစ်မီးရရှိရန် ငွေကြေးပိုမိုကုန်ကျမှုများခြင်း၊ - ရွာသူ/သားများအနေဖြင့်ဆင်းရဲသောကြောင့် မတတ်နိုင်ကြပါ။

ရည်ညွှန်း။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်း)မှတ်တမ်း သတင်းအချက်အလက် (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၃.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု

(၃.၂.၁) လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်စီမံအုပ်ချုပ်မှု

ယခင်ကကျွန်တော်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အောက်ပါဇယား(၅)ပါ အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဘာသာရေးအဖွဲ့တွင် ရပ်မိရပ်ဖများ၊ အမျိုးသမီး/အမျိုးသားများနှင့် လူငယ်များ ပါ ဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး လူငယ်များမှာအမြဲတက်ကြွမှုရှိကြပါသည်။

ဘာသာရေးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့်နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့(၃)ဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်း တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ဘာသာရေးအဖွဲ့သည် ကော်မတီ (၁၁) ဦး (ကျား ၉ + မ ၂) ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း (၉၄) ဦး ရှိသည်။ ယခုလက်ရှိ အဖွဲ့ရုံးပွဲငွေ (၂၅) သိန်းရှိသည်။ ၎င်းရုံးပွဲငွေမှာ ယခင်က မင်္ဂလာဆောင်မှ ရရှိသော မင်္ဂလာကြေးကို အားလုံး သုံးခဲ့ကြသော်လည်း ၂၀၀၀ခုနှစ် ဦးတင်ရှိန်လက်ထက်မှ စတင်၍ အကုန်မသုံးဘဲ (၁၀၀၀၀) ကျပ်ကိုချန်၍ အဖွဲ့ရုံးပွဲငွေအဖြစ် စတင်စုဆောင်းခဲ့ကြသည်။ နောက်ထပ်ရရှိလာသော မင်္ဂလာ ကြေးကိုလည်း အဖွဲ့ရုံးပွဲငွေအဖြစ်ထားရှိခဲ့ပြီး အတိုးကို ၆% ဖြင့် အသင်းဝင်များကို ထုတ်ချေး ခဲ့ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် အဖွဲ့ရုံးပွဲငွေများ တိုးတက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ အသင်းဝင်များမှာ တဦးလျှင် တကြိမ်လျှင် (၂၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၅၀၀၀၀ ကျပ်) အထိ ငွေချေးနိုင်သည်။ ချေးငွေ ကာလမှာ ၁၂ လ (တနှစ်) ဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ တလ ၆% နှုန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဏှစ်အတွက် ချေးယူနိုင်သည်။

ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် မိဘဆရာအသင်းကိုဖွဲ့စည်းပြီး မူလတန်းပညာရေးနှင့် ဆိုင်သောကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပညာရေးအထောက်အကူပြုကော်မတီမှ စာသင် ကျောင်းနှင့်ဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ .ကဏ္ဍတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ယေး(၅)ကြိမ်ကျင်းရွာရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			အဓိကဆောင်ရွက် သောလုပ်ငန်း	စတင်ဖွဲ့စည်း သည့်ပုဂ္ဂိုလ်
		ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ဘာသာရေးအဖွဲ့ အစည်း	၉	၂	၁၁	လူမှုရေးကဏ္ဍ	ကျေးရွာသားများ
၂	အမျိုးသမီးရေးရာ	၀	၁၀	၁၀	အမျိုးသမီးကဏ္ဍ	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး
၃	မီးသတ်တပ်ဖွဲ့	၁၀	၀	၁၀	မီးဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်တားဆီး ပေး	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး
၄	မိခင်နှင့် ကလေး	၀	၁၀	၁၀	မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ခြင်း	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး
၅	လက်လုပ်လက်စား သမဝါ ယမအသင်း	၂	၀	၂	အသေးစားချေးငွေ	ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေး
၇	ကျောင်းကော်မတီ	၄	၁	၅	ကျောင်းဆောက် လုပ်ရေး	ကျေးရွာသားများ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၃.၂.၂) စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ (Management and Development Scheme)

(၃.၂.၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ

ကျေးရွာ၏အခြေအနေကို ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လေ့ကျင့်ပြုလုပ်စဉ်ကာလအတွင်း ပါဝင် တက်ရောက်သူများသည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အစုအဖွဲ့များညီညီညွတ်ညွတ် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်းနှင့် ဤသို့ဆောင်ရွက်ပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စရပ်များ ထိထိရောက်ရောက် အစီအစဉ်တကျဖြစ်ထွန်းမည်ကို ခံစားသိရှိလာကြပါသည်။ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့၏ ရှင်းလင်း ပြောကြားချက်များအပေါ်အခြေခံ၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို (၁၁) ဦး (က ၆ + မ ၅) ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ဤကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် စိတ်ဝင်စားရာအလိုက် အုပ်စုဖွဲ့သည်။ ဥပမာ စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ မွေးမြူရေးအဖွဲ့၊ ကျပ်စားအဖွဲ့၊ လူငယ် အပျိုလူပျိုအဖွဲ့ ဟု ခွဲခြားပြီး လူဦးရေ အချိုးအစားအလိုက် အုပ်စုတစ်စုမှ ရွေးချယ်ရမည့် ကော်မတီဦးရေနှင့် ကျား/မ အချိုးကို လူထုဆုံးဖြတ်မှုဖြင့် အတည်ပြုသည်။ ထို့နောက် စိတ်ဝင်စားမှုကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ငယ်များ လူတဦးချင်းစီ၏ ဆန္ဒမဲဖြင့် ရွေးချယ်ရသည်။ လူတဦးချင်းစီမှ ပေးသောမဲများကို အများရှေ့တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အပြည့်ဖြင့် ရေတွက် သည်။ မဲအရေအတွက် တဝက်ကျော် ထောက်ခံမဲရမှသာ ကော်မတီအဖြစ် အတည်ပြုသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပုံမှန်အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စရပ်များ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ၏ စီမံကိန်းအချက်အလက်များပြုစုခြင်း၊ ကိန်းဂဏန်းအချက် အလက်များ ထပ်မံကောက်ယူခြင်းတို့လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

(၃.၃)စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(၃.၃.၁) စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

တောင်သူ(၆၈)ဦးရှိ၍ တစ်ဦးလျှင် ပျမ်းမျှလယ်ဧက(၃.၇)ဧကနှုန်းနှင့် ပျမ်းမျှယာမြေ (၀.၉) ဧကနှုန်း ပိုင်ဆိုင်ပြီးလယ်ဧကစုစုပေါင်း (၂၅၁)ဧက နှင့် ယာမြေ (၆၃) ဧက ရှိပါသည်။

လယ်မြေအားလုံးမှာ ဆည်ရေသောက်ဖြစ်ပြီး၊ ယာမြေ အားလုံးမှာ မိုးရေသောက် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်မိုးစပါးနှင့်နွေစပါးသီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ မိုးစပါးနှင့် နွေစပါး

စိုက်ချိန်ကြားကာလ ဒီဇင်ဘာမှ ဧပြီလထိ လယ်မြေတွင်မတ်ပဲစိုက်ပြီး ယာမြေတွင်နွေနှမ်း စိုက်ပျိုးကြသည်။

အဓိကသီးနှံမှာစပါးကိုမိုးသီးနှံအဖြစ်၎င်း၊မတ်ပဲကိုဆောင်းသီးနှံအဖြစ် လည်းကောင်း၊ နှမ်းကို နွေသီးနှံ အဖြစ်လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဆင်းသုခ၊ ရှယ်သုခ၊ ထူးရှယ်သုခ စပါးမျိုးများကိုဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတွင်စိုက်ပျိုး၍ တန်ဆောင်မုန်းနှင့် နတ်တော်လများတွင် ရိတ်သိမ်းကြပါသည်။ နွေစပါးကို တိုင်းကောက်၊ ရွှေသွယ်ရင်၊ ပုလဲသွယ်စပါးမျိုးများကို တန်ခူးနှင့်နယုန်လအတွင်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး တစ်ဧကလျှင်နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှတင်း (၆၀)မှ (၇၀)နှုန်း၊ နွေစပါးမှ တစ်ဧက လျှင်နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှတင်း (၉၀) မှ (၁၀၀)နှုန်း ကြားထွက်ရှိပါသည်။

မိုးစပါးအပြီးကျန်ရှိသောမြေအစိုဓာတ်ကိုအသုံးပြု၍ မတ်ပဲကို စိုက်ပျိုးပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ မတ်ပဲတင်း(၁၅)နှုန်း ထွက်နိုင်သော်လည်း ဈေးကွက်မှ ရရှိနိုင်သောမျိုးညှပ်များကို ဝယ်ယူပြီးအသုံးပြုရသောကြောင့် အထွက်နှုန်းလျော့ကျပါသည်။ ဤဒေသတွင် စိုက်ပျိုးရေးဆေးကုမ္ပဏီပေါင်း များစွာရှိသော်လည်း တောင်သူများ ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးနည်းစနစ် အသုံးပြုနိုင်ရန် အသိပညာ ဖြန့်ဝေပေးခြင်းထက် မိမိတို့ကုမ္ပဏီ ဆေးရောင်းရရေးကိုသာ ဦးစားပေးလုပ်ကြပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ

ကျေးရွာတွင်းရှိလယ်သမားများ၏ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများမှာ-

- (က) လက်တွန်းထွန်စက် (၂၇)ခု၊
- (ခ) ခွေလှေ့စက် (၅)ခု၊
- (ဂ) ရေစုပ်စက် (၅)ခု တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ခွေလှေ့စက်များကို တောင်သူဦးကြီးများစွာ ဌားရမ်းအသုံးပြုလေ့ရှိကြပါသည်။ လက်တွန်းထွန်စက်မပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူများအနေဖြင့် တစ်ဧကလျှင် (၂၅၀၀၀)ကျပ် ပေးကာ မြေထွန်ယက်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် ဌားရမ်းကြပါသည်။ နွားတရည်းငှါးလျှင် တစ်မနက် (၄၀၀၀) ကျပ်ဖြင့် ငှါးရမ်းရသည်။ ရေစုပ်စက်ဌားရမ်းလျှင် (၄)လက်မ ရေထွက် ပိုက်အတွက် တစ်နာရီလျှင် (၃၀၀၀)ကျပ်၊ ကောက်စိုက်ခ တဧက (၃၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ပေးရပါသည်။

စဉ်	အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	စိုက်ပျိုးမြေ(မြေဩဇာကောင်း၍ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။)	မြေဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။
၂	ရေရရှိမှု	အစိုးရ ဆည်ရေ အလုံအလောက်ရရှိသည်။
၃	လယ်ယာသုံးစက်မှုပစ္စည်း	ငှါးရမ်းခ ဈေးနှုန်း မြင့်သည်။ လုံလောက်မှု မရှိ။
၅	သွင်းအားစု	ပျဉ်းမနားနှင့် လယ်ဝေး မြို့တို့တွင်အလွယ် တကူ ဝယ်ယူနိုင်။
၆	ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကို စိုက်ပျိုးရေး ဆေးကုမ္ပဏီမှရရှိနိုင်သော်လည်းတစ်ချို့တစ် ဝက်သာရရှိနိုင်။
၇	စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်နှင့် ကုန်စည်ရောင်းဝယ်မှု	ပွဲစားထံအလွယ်တကူရောင်းချနိုင်(သို့) ပျဉ်းမနားနှင့် လယ်ဝေးမြို့များသို့သွားရောက် ရောင်းချနိုင်။
၈	အဆောက်အအုံကဏ္ဍနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ပုံမှန် ယာဉ်သွားလာမှု မရှိသောကြောင့်သယ်ယူစရိတ်ကုန်ကျမှုများ သည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

အခက်အခဲပြဿနာများ

လယ်သမားများအဓိကရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများမှာ-

စဉ်	ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	မျှတသောအတိုးနှုန်းဖြင့်လိုအပ်သောအချိန်တွင် လိုအပ် သလောက်ချေးငွေမရရှိနိုင်။
၂	တတ်နိုင်သောအရင်းအနှီး ပမာဏ	လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို လိုအပ်သလောက် အချိန်မီ မြှုပ်နှံရန် လယ်သမားများတွင်အရင်းအနှီးမရှိ။

စဉ်	ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၃	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	လုပ်အားရှားပါးမှုကြောင့် သီးနှံများကို အချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမ ရှိပါ။
၄	မိုးရေချိန်မလုံလောက်မှု	တစ်ချို့နှစ်များတွင်မိုးခေါင်ပါသဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းမကောင်းပါ။
၇	ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ရာသီအလိုက် ရောဂါနှင့် ပိုးမွှားများ ကျရောက်တတ်ပြီး တောင်သူများတွင်သီးနှံကာကွယ်ရေးနှင့် ဆိုင်သော အသိပညာနည်းပါးခြင်း၊
၈	နည်းပညာရရှိနိုင်မှု	သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနမှလုံလောက်သောပံ့ပိုးမှုမရခြင်း၊
၉	ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှု၊ ဖောင်းပွမှုကြောင့် ဈေးကွက်မငြိမ်သက်မှု	သီးနှံဈေးကွက်အတက်အကျဖြစ်ခြင်းကြောင့်တောင်သူများ သင့်တင့်သော အမြတ်အစွန်းကို မရကြပါ။
၁၀	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	အများသုံးခရီးသည် ပို့ဆောင်မှုမရှိပါ။ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီငှါးပါက လယ်ဝေးသို့ ၆ မိုင်ခရီးကို အသွားအပြန် ၃၀၀၀ ကျပ်၊ သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်မှာ လယ်ဝေးသို့ အသွားအပြန် ၁၅၀၀ ကျပ်၊ အထိပေးရသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ

သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

လယ်သမားများအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်းများကိုကုမ္ပဏီမှ ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ဝယ်လိုကြသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့်၎င်းတို့ ဝယ်ယူရရှိသော စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်းများဈေးနှုန်းမြင့်မားနေခြင်းမှာ ကြားခံအဆင့်များက အဆင့်ဆင့်အမြတ်တင်ကြသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သီးနှံရောင်းချရန်နှင့်သွင်းအားစုများဝယ်ယူရာတွင် စီးပွားရေးအရ တွက်ချေကိုက်စေရန်စုပေါင်းရောင်းဝယ်သည့်စနစ်တည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်မှုမရှိစေဘဲတောင်သူများအနေဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းပုံမှန်ရရှိစေရန်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဌာနနှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဌာနတို့မှ အကူအညီ ပေးနိုင်ပါသည်။

ကုမ္ပဏီများမှ စီးပွားဖြစ်ရောင်းချသောဓာတုမြေဩဇာများကိုသာ မှီခိုနေကြပါသည်။ အလုပ်သမားရှားပါးခြင်းကြောင့် စပါးများကို ကြဲပတ်စိုက်ပျိုးခြင်းကိုသာ အများစု လုပ်ကိုင် ကြပြီး ပေါင်းသတ်ဆေးမဆင်မခြင်သုံးစွဲသောအလေ့အကျင့်ထွန်းကားနေပါသည်။

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဌာနနှင့်(၃၀)မိုင်သာကွာဝေးသော်လည်း တောင်သူများ မှာချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုမရှိကြပါ။

ဈေးကွက်အတက်အကျ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့် မသေချာမရေရာသည့် သီးနှံ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် သီးနှံများအစီအစဉ်တကျ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် ဈေးကွက်အခြေအနေခန့်မှန်းခြင်းနည်းပညာများ ရရှိလိုကြပါသည်။

(၃.၃.၂)မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း

၂၀၁၅ လက်ရှိစစ်တမ်းအရ ခိုင်းကျွဲ (၁၆၂) ကောင်၊ နွား (၃၅)ကောင်၊ စုစုပေါင်း(၁၉၇)ကောင်ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

ဝက်မွေးမြူရေးသည် အမြတ်အစွန်းရှိပြီးဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် ဝက်သားခွဲ တစ်ကောင် အတွက်အရင်းအနှီးမှာ ၃၀၀၀၀ ကျပ် မှ ၅၀၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး (၆-၈) လမွေးရုံနှင့်ဈေးကွက်သို့တင်ပို့နိုင်ပြီး(၂၅၀၀၀၀)ကျပ်ခန့်ဝင်ငွေရရှိနိုင်သောလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဝက်စာကိုလည်း ဒေသမှအလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ရင်ဆိုင်ရသည့် အခက်အခဲမှာ ဝက်ရောဂါဆိုးရွားစွာ ကျရောက်လာခြင်းနှင့် ရောင်းဝယ်ခွင့်လိုင်စင်ရရှိရန် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။ သို့သော်အခါအားလျော်စွာ ကာကွယ်ဆေးအများစု ပေါင်းထိုးနှံခြင်းအားဖြင့် ဝက်ရောဂါများဆိုးဝါးစွာကျရောက်မှုလျော့နည်းအောင်လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

ကျွဲ၊နွားများမွေးမြူ၍ ဒေသတွင်းနှင့်အခြားဒေသများသို့ ရောင်းချခြင်းသည်လည်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းသောလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွဲ၊ နွားသားခွဲတစ်ကောင်လျှင် (၃၀၀,၀၀၀) ကျပ်၊ ကျွဲ၊ နွားပျို တစ်ကောင်လျှင် (၅၀၀,၀၀၀)ကျပ် နှင့် အရွယ်ရောက်ပြီး ကျွဲ၊ နွား တစ်ကောင် လျှင် (၆)သိန်း၊ သိန်း(၈) ထိရရှိနိုင်ပြီး အထီးသည်အမထက်ဈေးများပါသည်။

ကောက်ရိုးသည်ကျွဲ၊နွားများအတွက် အဓိကအစားအစာဖြစ်ပြီးကျေးရွာအတွင်းတွင် ပေါများစွာရရှိနိုင်ပါသည်။အခက်အခဲမှာ ကျွဲ၊ နွားဝယ်ယူရန်အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း၊ စားကျက်လုံလောက်မှုမရှိခြင်းနှင့် ကျွဲနွားရောဂါကျရောက်တတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ ငွေကြေးတတ်နိုင်သော အိမ်ထောင်စုများသည်ကျွဲ၊ နွားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင် လာကြပါသည်။

ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုအိမ်တိုင်းလိုလိုမွေးမြူကြပြီး သတ်သတ်မှတ်မှတ် လုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စုများမရှိကြပါ။ ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှာ ဆင်းရဲသားနှင့် ဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများအတွက် ရင်းနှီးမှုရှိပြီးလုပ်ငန်းဖြစ်ခြင်း၊ အရင်းအနှီးနည်းခြင်း၊ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူနိုင်ခြင်းနှင့် စွန့်စားမှုအနည်းဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် အသင့်တော်ဆုံး လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။

စဉ်	အခွင့်အလမ်းများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	ရေရရှိမှု	မြေအောက်ရေအလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း(ရေချို)၊
၂	တိရစ္ဆာန်အစားအစာ	ကောက်ရိုး၊မတ်ပဲပင်များသည်ကျွဲနွားများအတွက်ကောင်းမွန်သောအစာ များဖြစ်ပြီးဖွဲနုနှင့် ဆန်ကွဲသည်ဝက်နှင့် ကြက်များမွေးမြူရေးအတွက် အဓိကအစားအစာဖြစ်၍ ပေါများစွာ ရရှိနိုင်ခြင်း၊
၃	သွင်းအားစုဈေးကွက်	တိရစ္ဆာန်အတွက်လိုအပ်သောဆေး/အစာများပျဉ်းမနားနှင့်လယ်ဝေး တို့ တွင် အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း
၄	ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာဈေးကွက်	ပျဉ်းမနားနှင့် လယ်ဝေးတိမွေး/ကုဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်ရေဆင်းနှင့်တိရစ္ဆာန်ဆေးကုသရေးဆေးရုံ(ရေဆင်း)
၅	ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်	ဈေးကွက် အလုံအလောက်ရှိပြီး ပွဲစားထံအလွယ်တကူရောင်းချနိုင်ခြင်း(သို့) ပျဉ်းမနားနှင့်လယ်ဝေးသို့သွားရောက်ရောင်းချနိုင်ခြင်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

စဉ်	အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၁	အရင်းအနှီးမရှိခြင်း	သင့်လျော်သော ချေးငွေစနစ်မရှိခြင်း၊
၂	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မွေးမြူရေးအသိပညာဗဟုသုတမရှိခြင်း၊ဒေသမျိုးများ ကိုသာ မွေးမြူကြခြင်း

စဉ်	အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
၂	ရောဂါဆိုးရွားစွာ ကျရောက်ခြင်း	မကြာခဏဆိုသလိုရောဂါဆိုးဆိုးရွားရွားကျရောက်တတ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးအသိပညာနည်းပါးခြင်းနှင့်ရာသီအလိုက် ကျရောက်တတ်သော ရောဂါများကိုကာကွယ်ဆေး ပြည့်မီစွာ မထိုးနှံခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။
၃	လိုင်စင်ပြုလုပ်ရန် အခက်အခဲရှိ	စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန်နှင့် အသားထုတ်လုပ်ရောင်းချရန် လိုင်စင် ခွင့်ပြုချက် ပြုလုပ်ရာတွင် အချိန်ကြာခြင်း၊ အဆင့်ဆင့် ရှုပ်ထွေးခြင်း၊ ကုန်ကျမှုများခြင်း။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ

သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၃.၃.၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

တောင်သူလယ်သမားများ၏အမျိုးသမီးများ၊ မြေမဲ့ယာမဲ့နှင့်ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးရေး အလုပ်သမားများသည် အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံငယ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

ယေး(၆) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	ကျေးလက်ဒေသထုတ်ကုန်	အရေအတွက်	ဈေးကွက်အလားအလာ (နိမ့်၊ မြင့်၊ သင့်)
၁	ကျေးလက်ဒေသတွင်းလုပ်ငန်းများအတွက်အလုပ်ကြမ်းလုပ်သားများ	၇၇	မြင့်။ ဒေသတွင်း လုပ်သားလုံလောက်မှု မရှိ။
၂	ကုန်စုံဆိုင်	၄	နိမ့်။ ဈေးကွက်မှာ ကျေးရွာအတွင်း လက်လီအရောင်းဆိုင် ဖြစ်သည်။
၃	အရောင်းစာရေး	-	
၄	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	၅	မြင့်။ ဆိုင်ကယ်တကစီ (၄) ဦးနှင့် သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်တကစီမောင်းသူ (၁)

စဉ်	ကျေးလက်ဒေသထုတ်ကုန်	အရေအတွက်	ဈေးကွက်အလားအလာ (နိမ့်၊ မြင့်၊ သင့်)
			ဦးသာရှိ။ လယ်ဝေးသို့ သွားလာရန် ပုံမှန် ယာဉ်သွားလာမှုမရှိ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ၈နံ၊ ၂၀၁၅)

ကျွမ်းကျင်လုပ်သားနှင့် အလုပ်ကြမ်းလုပ်သားများ

ကျေးရွာတွင်အလုပ်ကြမ်းနှင့်တစ်ချို့တစ်ဝက်လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သော လုပ်သား(၇၇)
ခန့်ရှိပြီး နေ့စဉ် ပျမ်းမျှဝင်ငွေ (၂၀၀၀ မှ ၄၀၀၀)ကျပ်ရရှိကြပါသည်။

အရောင်းစာရေး

နေပြည်တော်မြို့တော် ဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှ အမျိုးသမီးငယ်များအတွက် အလယ်
အလတ် နှင့် လက်လီဆိုင်ကြီးများ၊ ကုန်တိုက်ကြီးများတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ
ရရှိလာကြပါသည်။ နေပြည်တော် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှ အမျိုးသမီးငယ်များအတွက်
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုများပြားလာလိမ့်မည်ဟု အနာဂတ်တွင် ထင်မြင်
မိသော်လည်းကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးငယ်များအနေဖြင့် အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။ အချို့
လူငယ်များ ကျေးရွာပြင်ပသို့ထွက်၍ အလုပ်လုပ်နေကြပါသည်။ ၎င်းတို့ကျေးရွာရှိ
မိသားစုများထံ ပံ့ပိုးငွေများပို့၍ ထောက်ပံ့နေကြသော်လည်း နောင်အနာဂတ်တွင်မူ ၎င်းတို့
ကျေးရွာ၌ အလားတူစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများရှိလာမည်ဆိုပါက ကျေးရွာတွင်သာ လုပ်ကိုင်လို
ကြပါသည်။ သို့ပါ၍လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများလက်လှမ်းမီနိုင်မည့်
အခြေနေကောင်းများဖန်တီးပေးရန်လိုပါမည်။စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းနှင့်အတူ၎င်းအလုပ်အတွက်
ချေးငွေရရှိရန်လည်း အရေးကြီးပါသည်။

(၃.၃.၄)ကုန်စည်ဈေးကွက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုကြောင့် ကျေးရွာသူ/
သားများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုနှင့်လုပ်သားများအတွက် အလွယ်တကူ
လက်လှမ်းမီနိုင်ပါသည်။

အောက်ပါဇယားတွင် ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုကိုဖော်ပြထားပါသည်-

ဇယား(၇) ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

စဉ်	ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေးကွက်	လက်ကားဈေးကွက်
၁	ကျေးရွာမှအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	လယ်ဝေးဈေးသို့(၉.၆) ကီလိုမီတာ	ပျဉ်းမနားဈေးသို့(၄၈) ကီလိုမီတာ
၂	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်း ကြောင်း	မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်
၃	ရရှိနိုင်သောကုန်ပစ္စည်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	အမယ်မျိုးစုံ(အစားအစာ၊ အဝတ်အစား၊ဆောက်လုပ် ရေးပစ္စည်း၊သယ်ယူပို့ဆောင် ရေးပစ္စည်း၊သယ်ယူပို့ဆောင် ရေး ယာဉ်၊ စသည် ဖြင့်)	အနီးဆုံးဈေးကွက်နှင့် အတူတူပင်
၄	ဈေးအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	အလွန်ကြီး၊ အလွန်ကောင်း	အနီးဆုံးဈေးကွက်နှင့် အတူတူပင်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

၃.၃.၅။ ငွေကြေးကဏ္ဍနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိမှုနှင့် ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေးရွာသား
များ ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ လက်ရှိတွင်
တောင်သူများအနေဖြင့် အစိုးရ၏စီမံပံ့ပိုးမှုအောက်တွင်ရှိသော မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးနှင့်
လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်နှင့် လက်လုပ်လက်စား သမဝါ ယမ အသင်းအဖွဲ့များမှ
ချေးငွေများကိုရရှိပါသည်။ အသေးစားချေးငွေများကို ကျေးရွာအတွင်း ဖွဲ့စည်းထားသော
ဘာသာရေးအဖွဲ့၏ ချေးငွေစီမံချက်မှ ချေးယူရရှိပါသည်။ ငွေတိုးချေးစားသူများ၊
အပေါင်ဆိုင်များအနေဖြင့် အတိုးနှုန်းမတန်တဆဖြင့် အချိန်တိုချေးငွေများကို ချေးယူနိုင်သော
အဓိကနေရာများ ဖြစ်နေလေ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသားများအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ရရှိနိုင်သော နေရာများမှာအောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

ဇယား(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	ချေးငွေ/ အကြွေး ရရှိနိုင်သော နေရာ	ငွေကြေး အထောက်အပံ့	ပြန်လည် ပေး ဆပ် မည့်ကာလ	အတိုး နှုန်း	အပေါင် ခံ ပစ္စည်း	လက်လှမ်း မီမှုအနေ အထား
၁	ဘာသာရေး အဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး လျှင် ၂၀၀၀၀ မှ ၅၀၀၀၀ ကျပ် အထိ ချေးနိုင်	၁၂ လ	တစ်နှစ် ၇၂%	မလို	ပုံဆွဲ စည်းမျဉ်း
၂	အစိုးရစိုက်ပျိုး ရေးနှင့်လယ် ယာ ဖွံ့ဖြိုးမှု ဘဏ်	ချေးငွေတစ်ဧက တစ်သိန်း၊ ၁၀ ဧကထိ ချေးနိုင်	၆လ	တစ်နှစ် ၆%	မလို	ပုံဆွဲ စည်း မျဉ်း၊ လယ်ရှိ တောင်သူများ သာ ချေးငွေ ရရှိနိုင် သည်။
၃	လက်လုပ် လက်စား သမအသင်း	တောင်သူများ တစ်ဧက ၁၀၀၀၀၀ ချေးနိုင်။လက် လုပ်လက်စား ၅၀၀၀၀ ကျပ် ထိချေးနိုင်	၆လ	တစ်နှစ် ၁၈%	မလို	အဖွဲ့ဝင်၆၈ ဦးသာ
၄	မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	တိကျသော ကာလ	တစ်လ (၇-၁၀)%	မလို	လိုအပ်သည့် အချိန် လိုအပ်သော ပမာဏမရနိုင်
၅	အပေါင်ဆိုင်	ချေးငွေ	တိကျသော ကာလ	တစ်နှစ် ၃၆ %	ရွှေပေါင်	လိုသလောက် ရရှိနိုင်

မှတ်ချက်။ ငွေကြေးစီးဆင်းမှုတွင် ချေးငွေ၊ အကြွေးစနစ်၊ စုဆောင်းငွေစနစ်၊ အငှားစနစ်၊ အာမခံလုပ်ငန်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်နှင့်ဆွေးနွေးချက်၊ မြို့နယ်အဆင့်သတင်းအချက်အလက်ရနိုင် သူများ။

ဘဏ်

တောင်သူငယ်များနှင့် အလယ်အလတ်တောင်သူများအနေဖြင့်စိုက်ပျိုးရေး လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ် MADB ဘဏ်မှဘဏ်ချေးငွေရရှိနိုင်ပါသည်။ ယနေ့အထိ MADB ဘဏ်မှ တောင်သူ(၆၈)ဦးမှ တောင်သူတစ်ဦးလျှင် တစ်ဧကကို (၁၀၀၀၀၀)ကျပ်နှုန်းထုတ်ချေးပေးပြီး (စပါးစိုက်ပျိုးရန်) ၊ အကြီးဆုံးတောင်သူမှာလယ်ဧက(၁၀)ဧက ထိ ချေးခွင့် ရှိပါသည်။

MADB ဘဏ်၏လိုက်နာရန် အခြေအနေများကို ယခုလက်ရှိထက် ပိုမို၍ အလျော့အတင်းပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပြီး တောင်သူများအား ရာသီသီးနှံများစိုက်ပျိုးရန် အချိန်မီ ချေးငွေရရှိမည်ဆိုပါက အချိန်မီစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး သီးနှံအထွက်တိုးနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေ ပြန်ဆပ်သည့်အခါ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအရ ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် ငွေအကြေးဆပ်ပြီးမှသာ ပြန်လည်ချေးယူခွင့်ရှိသဖြင့် မိမိတို့ကျေးရွာအနေဖြင့် ငွေအကြေးဆပ်ပြီးသော်လည်း အချိန်မီ ချေးငွေမရနိုင်ပါ။ ယခုအချိန်တွင် MADB မှတစ်နှစ်အတိုးနှုန်းကို ၆% ထိ လျော့ချ ပေးလိုက်သော်လည်း စိုက်စရိတ်ချေးငွေစည်းမျဉ်းများအရ တောင်သူများအနေဖြင့် သီးနှံ ရိတ်သိမ်းပြီး အချိန်အနည်းငယ်အထိ သိုလှောင်ရောင်းချနိုင်စေရန် ချေးငွေကာလကို ပိုမို အလျော့အတင်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ လယ်ဝေးမြို့တွင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် ရှိသော်လည်း ကျေးရွာသားများရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုမရှိကြပါ။

ကျေးရွာ လက်လုပ်လက်စား သမဝါယမအသင်း

မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ကျေးရွာရှိသမဝါယမအဖွဲ့အစည်းသို့ တောင်သူ တစ်ဦးလျှင် (၁၀၀၀၀၀) နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက်လုပ်လက်စားတစ်ဦးလျှင် (၅၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း ငွေထုတ်ချေးခဲ့ပါသည်။ ကော်မတီကို ကျား(၂)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားပြီး အဖွဲ့ဝင်(၆၈)ဦးအားငွေထုတ်ချေးပါသည်။ ချေးငွေကာလမှာ(၆)လဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်း မှာ တစ်နှစ်လျှင်(၃၀%)ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ထုတ်ချေးရာတွင် ချေးငွေ ၅၀၀၀၀ ကျပ်အနက်

၄၅၀၀၀ ကျပ်သာ ငွေသားအနေဖြင့် ရရှိခဲ့ကြပြီး ၅၀၀၀ ကျပ်ကို အဖွဲ့ဝင်ကြေးအဖြစ် ပေးရသည်။ ဒုတိယအကြိမ်ငွေချေးရာတွင် ချေးငွေ ၅၀၀၀၀ ကျပ်အနက် ၄၅၀၀၀ ကျပ်သာ လက်ခံရရှိခဲ့ပြီး ၅၀၀၀ ကျပ်ကို စုငွေအဖြစ် မဖြစ်မနေ စုကြရသည်။ ချေးငွေကာလမှာ (၆)လ ဖြစ်သည်။ ငွေချေးရာတွင် (၅) ဦး တစ်ဖွဲ့စီ ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဖြင့် ငွေကို ချေးဆပ် ပြုလုပ် ရသည်။

အာမခံလုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာသားများအနေဖြင့်လယ်ဝေးမြို့ရှိအာမခံလုပ်ငန်းနှင့်လက်လှမ်းမီသော်လည်း အဆက်အသွယ် မရှိကြပါ။

(၃.၄) ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု

(၃.၄.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

စာတတ်မြောက်မှု

စာတတ်မြောက်မှုဆိုလျှင် လူတိုင်းနီးပါးရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်ကြပါသည်။ အခြေခံ အတွက်အချက်ကိုတတ်မြောက်ကြပါသည်။ စာမဖတ်တတ်သူမှာ (၂၄)ဦးခန့်ရှိပါသည်။ အမျိုး သမီး(၅)ဦးသာ အထက်တန်းသို့ တက်ရောက်နေကြပြီး အမျိုးသမီး (၃) ဦးမှာ ၁၀ တန်း အောင်ပြီး ဖြစ်သည်။

မူလတန်းကျောင်း

(၅-၉)နှစ်ကြားမူလတန်းကျောင်းနေ အရွယ်ကလေး(၆၉)ဦးရှိပြီး၊ ၎င်းကလေးများ အနက်(၄၁)ဦးသာ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင်တက်ရောက်ပညာသင်ကြားနေပြီး တစ်ချို့ ကလေးငယ်များမှာ မိမိတို့တောင်ယာနှင့် နီးသောကံလှကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်းသို့ တက်ရောက် ပညာသင်ကြားနေပါသည်။

အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်များမှာ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ လက်ရှိအခြေ အနေများဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာအနေအထားမှာ ယိုယွင်းနေပြီးတစ်ကျောင်းလုံး အတွက် (၂)လုံးသာရှိကာလုံလောက်မှုမရှိပါ။

စဉ်	အသုံးအဆောင်/အထောက်အပံ့	မူလတန်းဆောင်
၁	ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာအတွင်း
၂	အရွယ်အစား(အလျား×အနံ)	၈၀ပေ× ၃၀ပေ ၊ နှစ်ထပ်

စဉ်	အသုံးအဆောင်/အထောက်အပံ့	မူလတန်းစာအုပ်
၃	အမိုး၊ အကာ၊ အခင်းအမျိုးအစား	သွပ်မိုး၊ ဖုတ်နီရုံ၊ သစ်ခင်း၊ ဖုတ်ခင်း
၄	ပရိဘောဂပစ္စည်း(လုံလောက်/မလုံလောက်)	မလုံလောက်
၅	ဆရာအရေအတွက်	ဆရာမ (၃)ဦး၊ ဆရာ(၂)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅)ဦး

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၃.၅)ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

အဖြစ်များသောရောဂါများ

သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ နှင့် သာမန်တုပ်ကွေးမှလွဲ၍ကြီးကြီးမားမား ကျန်းမာရေးပြဿနာ မရှိကြပါ။ နီးစပ်ရာလယ်ဝေး မြို့နယ်ဆေးရုံတွင်လည်း ဆေးကုသမှုကောင်းစွာ ခံယူနိုင်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျွန်ုပ်တို့၏ တစ်ရွာလုံးသည် ပေတိုးမြှောင်ကျေးရွာမှ ၂.၄ကီလိုမီတာ အကွာအဝေးရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်သကဲ့သို့ ရွာမှ(၉.၆)ကီလိုမီတာ အကွာအဝေးရှိ လယ်ဝေးဆေးရုံနှင့် ဆေးဆိုင်များတွင်လည်း လိုအပ်သောကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်ပါသည်။

ပေတိုးမြှောင်ကျေးရွာရှိ သားဖွားဆရာမမှာ လိုအပ်၍သွားပင့်ခေါ်ပါက လူမမာအိမ်အထိလိုက်ပါကုသပေးသည်။ ထို့ပြင်အမျိုးသမီးများသည်လယ်ဝေးမြို့ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်မှု ဆေးခန်းတွင်လည်း ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ပါသည်။ ၎င်းဆေးခန်းတွင် မီးဖွါပါ က ကြက်ဥ၊ ဆန်၊ ဆီ၊ ပဲ၊ မုန့်များ ပံ့ပိုးမှုရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့် ရှောက်မှုဆေးခန်း တွင် မီးဖွါသူများပါသည်။

ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး

တစ်ရွာလုံးအတွက် သောက်သုံးရေလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ သောက်ရေ၊ သုံးရေ၊ ချိုးရေအတွက် ရေတုံကင်တွင်း (၃၂) ခုနှင့် လက်ငင်ရေတွင်း (၇) တွင်းရှိပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး လုံလောက်စွာရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေ(၈၀%) သည် ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုပြီး

တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးအတွက် သုံးရေလုံလောက်ပါသည်။ ကျန်အိမ်ခြေ(၂၀%) သည် ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုရန်လိုအပ်သော်လည်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။

(၃.၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အပါအဝင် သဘာဝအရင်း

အမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာ (၃)မျိုးကို ကျေးရွာအတွင်းတွေ့ကြုံနေရပါသည်-

- (၁) မြေဆီလွှာဆုတ်ယုတ်လာခြင်းနှင့်ကမ်းပါးပြိုခြင်း -နွားချေးဆွေး၊ သစ်ဆွေး မြေဩဇာ၊ အသုံးမပြုဘဲ ဓါတ်မြေဩဇာကို အားထားအသုံးပြုခြင်း၊ ပေါင်းသတ် ဆေးများသုံးစွဲသည့်အတွက်မြေကြီးအရည်အသွေးကျဆင်းခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ်သည်။ ပလွေးချောင်းမှရေတိုက်စားမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေနှင့် လူနေမြေများ ဆုံးရှုံးပြီး (၆) အိမ်မှာလွတ်ရာသို့ရွှေ့ပြောင်းကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ပလွေးချောင်း ရေကာတာကို မဖြစ်မနေ ဆောက်လုပ်ရန်လိုအပ်သည်။
- (၂) အညစ်အကြေး စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ခြင်း-သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက် နိုင်ပြီး မြေဆီလွှာကို ဆိုးကျိုးများစွာဖြစ်စေပါသည်။
- (၃) ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများအသုံးပြုခြင်း။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသားများသည် မြို့နယ်အဆင့်သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် လက်တွဲကာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာအစီအမံများကိုသင်ယူရန်လိုပါသည်။

	ပြဿနာ	အန္တရာယ်အဆင့် သတ်မှတ်ချက်	ဖြေရှင်းချက်/ရှင်းလင်းချက်
	သဘာဝသယံဇာတများစီမံခန့်ခွဲခြင်း		
၁	မြေဆီဩဇာ	မြင့်	သီးထပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ သဘာဝမြေဩဇာ အသုံးမပြုခြင်းနှင့်ဓာတုမြေဩဇာအသုံး ပြုခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ပေါင်းသတ်ဆေး အသုံးပြုခြင်း
၂	သီးနှံဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ နှိမ်နင်းသော အလေ့ အကျင့်များ	မြင့်	ဘက်စုံသီးနှံဖျက်ပိုးကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း ထက် ဓာတုဆေးများအပေါ် မှီခိုလွန်းခြင်း

	ပြဿနာ	အန္တရာယ်အဆင့် သတ်မှတ်ချက်	ဖြေရှင်းချက်/ရှင်းလင်းချက်
	ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ		
၃	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	တစ်ချို့နှစ်များတွင်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း ကြောင့် မိုးခေါင်ခြင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း
၄	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	-
၅	စွန့်ပစ်အညစ်အကြေးများ အားစနစ်တကျမစွန့်ပစ် ခြင်း	မြင့်	ပလတ်စတစ်အိတ်များ၊ ပုံးခွံများ စည်းကမ်း မဲ့ အသုံးပြုစွန့်ပစ်ခြင်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သောသတင်း အချက်အလက်များ(၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၃.၇) ကျေးရွာလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာ၏ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

စဉ်	လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အခြေအနေ	အသုံးပြုနိုင်မှု	ယာဉ်အမျိုးအစား
၁	ရွာမှမြို့သွားလမ်း	မြေလမ်း နှင့်ကတ္တရာ လမ်း	ညံ့	တစ်နှစ်ပတ် လုံး	လှည်း၊ ထော်လာဂျီ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင် ကယ် သွားနိုင်
၂	ရွာပတ်လမ်း	မြေလမ်း	ညံ့	တစ်နှစ်ပတ် လုံး	နွားလှည်း၊လက်တွန်း ထွန်စက်၊ဆိုင်ကယ်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန် ၂၀၁၅)

စဉ်	အမျိုး အစား	အရွယ်အစား(အလျား×အနံ× အမြင့်)	အရေအတွက်	အခြေအနေ	အသုံးဝင်မှု
၁	တံတား	၂၀ ပေ × ၆ ပေ (သစ်သား)	၁	သင့်	ရွာတွင်း၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးဝင်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ

သောသတင်း အချက်အလက်များ(၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

ပျဉ်းမနားမြို့နှင့် လယ်ဝေးမြို့သို့သွားသော လမ်းမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာနိုင်ပြီး အများအားဖြင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်နှင့်သွားလာကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၄၇) စီးခန့်ရှိပြီး လယ်ဝေးမြို့နှင့်(၆)မိုင်၊ ပျဉ်းမနားမှ (၂၄) မိုင်ကွာဝေးသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြဿနာမရှိပါ။ သို့သော် ဟင်းသီး/ရွက်နှင့် အခြားလယ်ယာထွက်ကုန်များ ရောင်းဝယ်ရန်အတွက် သယ်ယူပို့ဆောင်မှု အခက်အခဲ ရှိပြီး ကုန်ကျမှု များသည်။

(၃.၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး စိတ်အားထက်သန်ကြသော်လည်း ဆင်းရဲသောကြောင့် မတတ်နိုင်ကြပါ။

(၃.၉) တယ်လီဖုန်း၊ ကြေးနန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရရှိမှု

ကျေးရွာလူထုတဝက်ကျော်သည် တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်ပြီး၊ ရေဒီယို၊ လက်ကိုင်ဖုန်းနှင့် ချိတ်ဆက်သော အင်တာနက်စနစ်များကို ကောင်းမွန်စွာအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် လျှပ်စစ်မီး မရှိသဖြင့် ရုပ်မြင်သံကြား နှင့် တယ်လီဖုန်း အားသွင်းရန် အခက်အခဲများ ရှိကြသည်။

(၃.၁၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆိုင်သော အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်-

စဉ်	ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့်အားကစား ဝန်ဆောင်မှု	အထောက်အပံ့၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ လုပ်ငန်းများ
၁	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးနှင့် ဆိုင်သောလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ- ကျေးရွာသန်ရှင်းရေး)
၂	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	လူမှုရေးကဏ္ဍအတွက် အလှူ၊ မင်္ဂလာအခမ်းအနားများတွင် အင်အားအဖြစ်တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၃	ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ	ဘာသာရေးကဏ္ဍအတွက်အမာခံအင်အားအဖြစ်တက်ကြွ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသောသတင်း အချက်အလက်များ(၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

ပျဉ်းမနားမြို့နှင့် လယ်ဝေးမြို့သို့သွားသော လမ်းမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာနိုင်ပြီး အများအားဖြင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်နှင့်သွားလာကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၄၇) စီးခန့်ရှိပြီး လယ်ဝေးမြို့နှင့်(၆)မိုင်၊ ပျဉ်းမနားမှ (၂၄) မိုင်ကွာဝေးသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြဿနာမရှိပါ။ သို့သော် ဟင်းသီး/ရွက်နှင့် အခြားလယ်ယာထွက်ကုန်များ ရောင်းဝယ်ရန်အတွက် သယ်ယူပို့ဆောင်မှု အခက်အခဲ ရှိပြီး ကုန်ကျမှု များသည်။

(၃.၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး စိတ်အားထက်သန်ကြသော်လည်း ဆင်းရဲသောကြောင့် မတတ်နိုင်ကြပါ။

(၃.၉) တယ်လီဖုန်း၊ ကြေးနန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရရှိမှု

ကျေးရွာလူထုတဝက်ကျော်သည် တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်ပြီး၊ ရေဒီယို၊ လက်ကိုင်ဖုန်းနှင့် ချိတ်ဆက်သော အင်တာနက်စနစ်များကို ကောင်းမွန်စွာအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် လျှပ်စစ်မီး မရှိသဖြင့် ရုပ်မြင်သံကြား နှင့် တယ်လီဖုန်း အားသွင်းရန် အခက်အခဲများ ရှိကြသည်။

(၃.၁၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆိုင်သော အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်-

စဉ်	ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့်အားကစား ဝန်ဆောင်မှု	အထောက်အပံ့၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ လုပ်ငန်းများ
၁	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးနှင့် ဆိုင်သောလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ- ကျေးရွာသန်ရှင်းရေး)
၂	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	လူမှုရေးကဏ္ဍအတွက် အလှူ၊ မင်္ဂလာအခမ်းအနားများတွင် အင်အားအဖြစ်တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၃	ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ	ဘာသာရေးကဏ္ဍအတွက်အမာခံအင်အားအဖြစ်တက်ကြွ

စဉ်	ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့်အားကစား ဝန်ဆောင်မှု	အထောက်အပံ့၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ လုပ်ငန်းများ
		စွာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်ကြားမှုတွင်းနှစ်စဉ်ရေကန်တော့ခြင်း
၄	အားကစား	တခါတရံ ဘောလုံးပွဲ ကျင်းပခြင်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သောသတင်း အချက်အလက်များ (၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာလူထုသည်ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပြီး မိန်းမပျိုများ
အနေဖြင့် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး ပွဲတော်များတွင် ဖိတ်စာများဖိတ်ပေးခြင်း၊ ဧည့်သည်များ
အား ဧည့်ခံပေးခြင်းကဲ့သို့သောတာဝန်များကိုဆောင်ရွက်ပါသည်။ အမျိုးသားများအနေဖြင့်
တေးသီချင်းများဖြင့်ဖျော်ဖြေပေးခြင်း၊ ရှင်ပြုပွဲများတွင်မောင်ရင်လောင်းများအား မြင်းပေါ်
တွင် စီးနင်းရာ၌ မြင်းထိန်းအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများတွင် တာဝန်ယူကြပါသည်။

(၃.၁၁) လုံခြုံရေးနှင့် ပြည်သူ့ဘေးကင်းလုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ ပြည်သူလူထုဘေးကင်းလုံခြုံပါသည်။
ရဲစခန်းများ ဖြစ်သည်လယ်ဝေးရဲစခန်းနှင့် (၆)မိုင်သာကွာဝေးပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင် စီမံခန့်ခွဲရေးစနစ်အချို့ကို ချမှတ်
ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပြည်သူလူထုကို ထိခိုက်စေနိုင်သော သဘာဝ
ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်မံ သင်တန်းများရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်
အရမ်းသတ်တပ်ဖွဲ့နှင့်ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့တို့ရှိပါသည်။

(၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေများ၊ အဟန့်
အတားများ နှင့်ကျော်လွှားရမည့်အခက်အခဲများ

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် အဓိကအချက်များမှာ ကျင့်သုံးသည့် မဟာဗျူဟာ
နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သည့် အဖွဲ့အစည်းတို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍
ကျွန်ုပ်တို့ဒေသတွင်းတွေ့ကြုံရသော အခက်အခဲများ၊ ၎င်းအခက်အခဲများကိုဖြစ်စေသော
အကြောင်းတရားများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အပံ့ပေးသောအချက်များ၊ အဟန့်အတား
ဖြစ်စေသောအချက်များ၊ ကျော်လွှားရမည့်အခက်အခဲများ၊ ကျင့်သုံးရမည့် ဗျူဟာများ နှင့်
ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကိုချမှတ်ထားပါသည်။ (ဇယား ၂နှင့်

အောက်ခြေတွင်လုပ်ကိုင်ရမည့် စီမံကိန်းများနှင့်လုပ်ငန်းများကို ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် တည်ဆောက်ထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်သဘောတရားများကို ဖော်ပြထားပါသည်။)

ပြဿနာအခက်အခဲများနှင့် ၎င်းတို့ကိုဖြစ်စေသော အခြေခံအကြောင်းတရားများကို အခန်း(၃)တွင် ဆန်းစစ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခန်းတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအကြောင်းအရာများကို အဓိကထားတိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်၍ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို တားဆီးသောအဟန့်အတားများကို သတိပြုကျော်လွှားကာ အောက်ခြေတွင်ကျင့်သုံးရမည့် ဗျူဟာ၊ အစီအစဉ်နှင့်စီမံကိန်းများကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်။

စဉ်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ပံ့ပိုးပေးသော အချက်များ	အဟန့်အတားများ
၁	ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ် - ကျေးရွာ၏ဘာသာရေး၊လူမှုရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အသေးစားလည်ပတ် ရန်ပုံငွေကိုပင် စတင်တည်ထောင် နေသော ဘာသာ ရေးအဖွဲ့ ရှိပါသည်။ - ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသည် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုဦးဆောင်၍ဆောင်ရွက်နေ ပါသည်။	- လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များတိုးတက်ရေး ဆိုင်ရာ နည်းပညာပံ့ပိုးမှု ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့ အစည်းများအစီအစဉ်များသို့လက်လှမ်း မမီခြင်း၊ - ပြည်သူလူထုအနေဖြင့်အစိုးရဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ပံ့ပိုးမှုများရနိုင်ရန် ဆောင်ရွက် ရာတွင် အတွေ့အကြုံမလုံလောက်ခြင်း
၂	စိုက်ပျိုးရေး(သီးနှံ) - မြေဆီလွှာကောင်းမွန်ပါသည်။ - အစိုးရဆည်မြောင်းမှ စိုက်ပျိုးရေး အလုံ အလောက် ရရှိပါသည်။ - သီးထပ်စိုက်ပျိုးရန်အတွက်ရာသီဥတု အခြေအနေကောင်းမွန်ပါသည်။ (စပါး၊ မတ်ပဲ၊ နွေနှမ်းများကို အောင်မြင်စွာ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါ သည်။ - လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပစ္စည်းမျိုး စုံကို ငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင် ပါသည်။	- သီးနှံများပိုမိုဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်စေရန်အ တွက် အသိပညာဗဟုသုတမရှိခြင်း - စိုက်ပျိုးမြေ ဧရိယာနည်း၊ တိုးချဲ့ရန်မရှိ။ - ဈေးနှုန်းအတက်အကျကိုလေ့လာဆန်းစစ် မှတ်တမ်းတင်သောအလေ့အကျင့်မရှိခြင်း - ပုံမှန် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး မရှိသဖြင့် ဈေးကွက် သွား လာရန် အခက်အခဲရှိခြင်း

စဉ်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ပံ့ပိုးပေးသော အချက်များ	အဟန့်အတားများ
၃	မွေးမြူရေး • ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်များ ရောင်းချရန် ဈေးကွက် ကောင်းမွန်ပါသည်။ • ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်များကိုကျွမ်းကျင်စွာ မွေးမြူနိုင်ပါသည်။ • ဆန်စပါးမှ ဆန်ကွဲနှင့်ဖွဲနုများ တိရစ္ဆာန် အစာအဖြစ်ရရှိနိုင်ပါသည်။	• မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်သော အစုအဖွဲ့များ မရှိခြင်း၊ • ဝက်ဝမ်းကျ၊ ဝက်ပလိပ်၊ ဝက်နားရွက်ပြာ၊ ကျွဲနွားခွာနာလျှာနာ၊ ဒေါင့်သန်းနှင့် ပေါင်ပုတ်လက်ပုတ် ရောဂါများကျရောက်နိုင်ခြင်း • အသိပညာ၊ ဗဟုသုတနည်းခြင်း
၄	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားလုပ်ငန်း များ • နေပြည်တော်ပို့မိဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှစက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများတွင် အလုပ်သမား ဈေးကွက်မြင့်မားလာပါသည်။ • ကျေးရွာသားများသည် ဈေးရောင်းဈေးဝယ် လုပ်ငန်းအား ကျွမ်းကျင်ကြပါသည်။ • ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ကယ်ရီလုပ်ငန်း အလားအလာ ကောင်းသည်။ • အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်း (စက်ချုပ်၊ မုံနှင့် ဂျယ်လီလုပ်ငန်း၊ အလုပ်ပြင်သင်တန်း၊ စက်ပြင်သင်တန်း) ကို တက်ရောက်သင်ကြားရန် စိတ်ဝင်စားကြသည်။	• လုပ်ငန်းသစ်တစ်ခုစတင်နိုင်ရန် ကျွမ်းကျင်မှု၊ လုပ်ငန်းတည်ထောင်ရန်နှင့် လည်ပတ်ရန် အရင်းနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း၊ • ဝန်ဆောင်မှုလုပ်သားဈေးကွက်တွင် လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အသက်မွေးပညာ ကျွမ်းကျင်မှု/ တတ်မြောက်မှု မရှိခြင်း • အသေးစားလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် လျပ်စစ်မီး မရှိခြင်း
၅	ပညာရေး • ဆရာဦးရေလုံလောက်ခြင်း၊ မူလတန်းအဆောက်ဦးဧရိယာလုံလောက်ခြင်း	• ကျောင်းသုံးအိမ်သာ ညံ့သည်။ • မိဘဆရာအသင်း လှုပ်ရှားမှု အားနည်းသည်။

စဉ်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ပံ့ပိုးပေးသော အချက်များ	အဟန့်အတားများ
၆	ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့်အားကစား • အစိုးရအနေဖြင့်စာကြည့်တိုက်နှင့် ပတ်သက်သော လုပ်ငန်းများကို အားပေး နေပါသည်။ • လူငယ်အချင်းချင်း စည်းရုံးမှုရှိသည်။ • လူငယ်များ ရွာတွင်း ဘာသာရေး၊ လူမှု ရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင် ကြသည်။	• အစိုးရအနေဖြင့်ရွာအားလုံးကိုပံ့ပိုးနိုင်ရန် ငွေ အမြောက်အများလိုအပ်ပါသည်။ • ကျေးရွာသားများ အနေဖြင့် ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထရန်ပုံငွေတည်ထောင်ရန်မတတ် နိုင်ခြင်း၊ • အားကစားကွင်းမရှိ။ လူငယ်များ အတွက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲအစီအစဉ်မရှိ/ နည်းပါး။ • လူငယ်များ မိသားစု စားဝတ်နေရေး အတွက် တနေကုန် အလုပ်လုပ်နေရသဖြင့် ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာရေးနှင့် အားကစားတွင် အချိန်မပေးနိုင်ခြင်း၊ • အဆက်အသွယ်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းသဖြင့်အလုပ်အကိုင်ရရန် ခဲယဉ်းသည်။
၇	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး • ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းကောင်းမွန် ရေးဆောင်ရွက်ရန်ရွာသူရွာသားများ အလေး ထားကြခြင်း	• နည်းပညာနှင့်ငွေအင်အားလိုအပ်ခြင်း • ရွာမှမြို့သို့ပုံမှန်သွားလာသည့်အများပြည် သူသုံး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်မရှိခြင်း • ချဉ်းကပ်လမ်းသည် အစိုးရ ဆည်မြောင်း ဘောင်ကို အသုံးပြုနေရသော ကြောင့် အချိန် မရွေး တားမြစ်ခံရနိုင်သည်။
၈	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု • နေပြည်တော်နယ်မြေအတွင်းရှိသော ကြောင့်လျှပ်စစ်မီးလက်လှမ်းမီရန် အခြေ နေ ပေးခြင်း၊	• ဆင်းရဲသောကြောင့် မတတ်နိုင်ကြပါ။ • အဆက်အသွယ်မရှိ။

ရည်ညွှန်း-ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သောသတင်း အချက်အလက်များ(၄-၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၅)

(၅) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

(၅.၁) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများသည် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပန်းတိုင်နှင့် နည်းဗျူဟာများ ရေးဆွဲထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကိုအလေးထားပြီး ကလေးများနှင့်လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များ ပါဝင်သည်။

(၅.၂) နည်းဗျူဟာ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် ကံအားလျော်စွာ နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေနှင့် နီးကပ်စွာတည်ရှိပြီးအထူးသဖြင့် လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ကောင်းများစွာရှိပါသည်။ လယ်ယာထွက်ကုန်များကိုလည်း ရန်ကုန်၊မန္တလေးနှင့် အခြားသော မြို့ကြီးများသို့ တင်ပို့နိုင်ရန်အတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ပို့ဆောင်ရေး လွယ်ကူ အဆင်ပြေသော နေရာတွင်တည်ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီတို့၏ ပံ့ပိုးမှုများစွာလိုအပ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်များပြား လာစေရေး၊ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများ လက်လှမ်းမှီရရှိစေရေး၊ အသေးစား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းပညာရရှိစေရေးနှင့် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး တို့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာနှင့်လယ်ဝေးမြို့နယ်၊ နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေတို့ ဆက်စပ် လုပ်ကိုင်မှု တိုးချဲ့ရန်လိုအပ်ပါသည်။

အခန်း(၈)တွင်ဖော်ပြထားသည့်တိုင်းအောက်ခြေတွင် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ နှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါအကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗျူဟာကိုကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(က) တစ်နှစ်သုံးသီးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားကို ပိုမိုတိုးတက်စေပါမည်။ သီးနှံပိုထွက်ရန် တောင်သူများအား စိုက်ပျိုးရေး အသိ ပညာရရှိစေရန်နှင့် သဘာဝမြေဩဇာသုံးစွဲခြင်း၊ ဘက်စုံသီးနှံ ဖျက်ပိုးကာကွယ်

နှိမ်နင်းနည်းများ အပါအဝင်နည်းစနစ်ကောင်းများသုံးရန် ဆောင်ရွက်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

- (ဂ) လယ်မဲ့ယာမဲ့နှင့်ဆင်းရဲသားလယ်သမားများကို ကျွဲ၊ နွား၊ ကြက် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ပြီး အပိုဝင်ငွေရရှိစေမည်။ ကျေးရွာ၏အိမ်ခြံဝင်းများ သည် ကျယ်ဝန်းသဖြင့်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ နွားမွေးမြူရေး မှာ အကျိုးအမြတ်ရှိသော်လည်း စတင်ရင်းနှီးငွေ အထိုက်အလျှောက် ကြီးမား သည့်အပြင် မြို့နယ်မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန၏ ပံ့ပိုးမှုရရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။
- (ဃ) လယ်မဲ့ယာမဲ့ဆင်းရဲသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်စေရန်အတွက် အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများ ဖော်ဆောင် ပေးရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုကျွမ်းကျင်ရေး၊ လုပ်ငန်းသစ်များ စွန့်ထွင်လုပ်ကိုင်မှု ကျွမ်းကျင်ရေး၊ တစ်နိုင်ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ တိုးပွားလာပြီး အနီးအနားတဝိုက်ဈေးများတွင် ထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရေး တို့ကို လုပ်ရပါမည်။ နေပြည်တော် ဟိုတယ်လုပ်ငန်းများသည် လာမည့်နှစ် အနည်းငယ်အတွင်း လျင်မြန်စွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်ပြီး အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်၊ လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ကောင်းများ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အလယ်တန်းပညာအရည်အချင်းရှိ လူငယ်များ၊ ဘွဲ့ရလူငယ်များကိုဟိုတယ်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်း၊ အစားအသောက် ဝန်ဆောင်မှု သင်တန်းများပေးပြီး အလုပ်အကိုင်များ တိုးတက်လာမည် ဖြစ်သည်။
- (င) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးရွာတွင်းအသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေများ၊ ငွေကြေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သောဘဏ် လုပ်ငန်းများ လိုအပ်ပါသည်။ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် ဘဏ်နှင့်ငွေချေး ယူမည့် ကျေးရွာသားများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ငွေချေးလိုသူများဘက်မှ ဘဏ်သို့အဆိုပြုလွှာတင်နိုင်ရန်အတွက် အထောက် အထားမှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ပြုစုထားရှိရန်နှင့် ကျေးရွာအခြေပြု ငွေစုငွေချေး လုပ်ငန်းကို ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ဆောင်ရွက်ထားရပါမည်။ သို့မှသာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသော ဘဏ်များနှင့်ချိတ်ဆက်မိပြီး ကျေးရွာငွေစု ငွေချေးလုပ်ငန်းအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ ပိုအားကောင်းလာမည်ဖြစ်သည်။ ငွေထုတ်ချေးမည့် ဘက်မှလည်း ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပြုပြင်

ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ရန် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ဘဏ်ခွဲများမှ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းတောင်းဆိုမှုများ လုပ်ရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ ကျေးလက် ဒေသနေ ပြည်သူများထံသို့ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိမှုတို့ လုံလုံလောက်လောက် ရှိနိုင်ပေမည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့ တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော် အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေး နိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(၆.၁)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှု သည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက် အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသား များကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံး အတည်ပြု ထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း မှန်မှန်စိစစ် သွားနိုင် ပါမည်။

(၆.၂) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက်လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းသင့်သည်။ အထူးသဖြင့်လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြား သည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။

(၆.၃) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့်အလားအလာ ရှိပြီး အလုပ်အကိုင် နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများ အတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော်၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု နည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များလက်လှမ်းမီမှုတွင်အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊ လက်မှု

လုပ်ငန်း)အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါအဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော် အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(၆.၅) ကျေးရွာမီးလင်းရေး

ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများသည် ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် စိတ်အား ထက်သန် သော်လည်း အဆက်အသွယ် နှင့် အရင်းအနှီး မရှိသေးပါ။

၇။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် အစီအစဉ်၊ ဘတ်ဂျက် နှင့် ငွေကြေးရေးအစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံကိန်းများကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံကိန်းစီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင်ဘတ်ဂျက်၊ငွေကြေးရရှိနိုင်မှုအပေါ်အခြေခံပြီးနှစ်စဉ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲ နိုင်သည်။

ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက်ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများမှာ-
 ယေး (၉) - ကျေးရွာလူထု အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်သော ဦးစားပေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ

စဉ်	ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ဦးစားပေး ရမှတ်	ဦးစားပေး အဆင့်
၁	စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု သီးနှံ	၄၅	၃
၂	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးကရိယာ ကျွမ်းကျင်မှု ဗဟုသုတ	၇၃	၃
၃	မွေးမြူရေး	အရင်းအနှီး	၇၄	၂
၄	ငွေကြေး	အရင်းအနှီး	၅၉	၁
၅	ပညာရေး	မူလတန်းပညာရေး စာကြည့်တိုက်	၆၈	၄
၆	ကျန်းမာရေး	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု	၈၁	၁
၇	ယဉ်ကျေးမှု၊ အားကစား	လူငယ်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှု ဗဟုသုတ	၇၀	၆
		ကျန်းမာရေး လုပ်သားသင်တန်း	၇၃	၅
		၁၀။ အလှပြင်သင်တန်း	၄၂	၅
		၁၁။ စက်ချုပ်သင်တန်း	၃၃	၇
		၁၂။ လူကုန်ကူးမှု ပညာပေးသင်တန်း	၃၇	၆
		၁၃။ စက်ပြင်သင်တန်း	၄၅	၄
		၁၄။ ကွန်ပျူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင်တန်း	၅၃	၂
			၃၀	၈

စဉ်	ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ		စီမံကိန်း	ဦးစားလေး ရမှတ်	ဦးစားလေး အဆင့်
၈	အခြေခံအဆောက်အအုံ	လမ်း၊ တံတား	၁၅။ ရေပြွန်၊ တံတား ဆောက်လုပ်ခြင်း ၁၆။ ရေကာတာ ဆောက်လုပ်ခြင်း ၁၇။ လမ်းပြုပြင်ခြင်း	၇၃ ၁၀၀ ၉၇	၄ ၁ ၂
၉	လျှပ်စစ်ပေါ်	လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး	၁၈။ လျှပ်စစ်မီး တပ်ဆင်ခြင်း	၉၇	၃

ယေး: (၁၀) စီမံကိန်းကာလ

စဉ်	စီမံကိန်း (Project)	ဦးစားလေးအဆင့်	ပထမနှစ်	ဒုတိယနှစ်	တတိယနှစ်	စတုတ္ထနှစ်	ပဉ္စမနှစ်
ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ							
၁	ငွေအရင်းအနှီး	၁					
၂	လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ	၂					
၃	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့ရရှိရေး	၃					
၄	ကြက်မွေးမြူရေး	၄					
လူမှုရေးအခြေခံအဆောက်အအုံအညွှန်းကဏ္ဍ							
၁	ရေပြွန်နှင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း	၄					
၂	လမ်းပြုပြင်ခြင်း	၂					
၃	ရေကာတာဆောက်လုပ်ခြင်း	၁					
၄	လျှပ်စစ်မီး တပ်ဆင်ခြင်း	၃					

စဉ်	စီမံကိန်း (Project)	ဦးစားပေးအဆင့်	ပထမနှစ်	ဒုတိယနှစ်	တတိယနှစ်	စတုတ္ထနှစ်	ပဉ္စမနှစ်
၅	စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်ခြင်း	၅					
၆	ကျောင်းသုံးအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ခြင်း	၆					
သင်တန်းများ							
၁	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း	၃					
၂	စိုက်/မွေးသင်တန်း	၁					
၃	ကျန်းမာရေး လုပ်သားသင်တန်း	၅					
၄	စက်ပြင်သင်တန်း	၂					
၅	အပ်ချုပ်သင်တန်း	၆					
၆	အလုပ်ပြင်သင်တန်း	၇					
၇	လူကုန်ကူးမှု ပညာပေးသင်တန်း	၄					
၈	ကွန်ပျူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင်တန်း	၈					

၈။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဗျူဟာ(Budget and Financing Strategy)

စီမံကိန်းရန်ပုံငွေတွက်ချက်အသုံးပြုရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း အမျိုးအစားအုပ်စု (၂)မျိုး ကိုအခြေခံ၍ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)

စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ရံပုံငွေထည့်ဝင်မှုဆိုင်ရာအရသတ်မှတ်ရာတွင် ဤအုပ်စု သတ်မှတ်နည်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲပါသည်။ဥပမာ-ဤစီမံကိန်းဘတ်ဂျက်သည်

(က) မည်သည့်ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ-စိုက်ပျိုးရေး၊လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည်)

(ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)

စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(က) သာမန်အသုံးစရိတ်(current expenditure)ဥပမာ-လစာ၊နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ဌာနရမ်းခစသည်များ၊

(ခ) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်(capital expenditure) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့်ပုံသေဝယ်ယူ၍ရသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(ဂ) စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်(Capacity Building Expenditure) ဥပမာ-ဆွေးနွေးပွဲ၊သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊

အထက်ပါနည်းလမ်း(၃)မျိုးဖြင့် အုပ်စုခွဲခြားသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောစီမံကိန်းများကို သိရှိနားလည် ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ Economic classificationသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအားအကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံကိန်းအလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ်ကိုးကားရန်ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။အမှန်တကယ်လိုအပ် သောဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသောရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန်စသည်)

ဇယား(၁၁)-စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံကိန်း	ရံပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံး စရိတ်	အထွေထွေ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု	အရေးယူ အထောက် အပံ့
ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ						
၁	ငွေအရင်းအနှီး					
၂	လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ					
၃	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်					
၄	ကြက်မွေးမြူရေး					
လူမှုရေးအခြေခံအဆောက်အဦးကဏ္ဍ						
၁	ရေပြန်နှင့်တံတားဆောက် လုပ်ခြင်း					
၂	လမ်းပြုပြင်ခြင်း					
၃	ရေကာတာဆောက်လုပ်ခြင်း					
၄	လျှပ်စစ်မီး တပ်ဆင်ခြင်း					
၅	စာကြည့်တိုက်ဆောက်လုပ်ခြင်း					
၆	ကျောင်းသုံးအိမ်သာဆောက် လုပ်ခြင်း					
သင်တန်းများ						
၁	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း					
၂	စိုက်/ မွေးသင်တန်း					
၃	ကျန်းမာရေးလုပ်သားသင်တန်း					
၄	စက်ပြင်သင်တန်း					

စဉ်	စီမံကိန်း	ရပ်ငြေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံး စရိတ်	အထွေထွေ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု	အရေးပေါ် အထောက် အပံ့
၅	အပ်ချုပ်သင်တန်း					
၆	အလှပြင်သင်တန်း					
၇	လူကုန်ကူးမှုပညာပေးသင်တန်း					
၈	ကွန်ပျူတာနှင့်အင်္ဂလိပ်စာ သင်တန်း					

၉။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း (plan monitoring and assessment)

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအားစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ-

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုများအား အမြဲမပြတ်ကြည့်ရှု၍ စီမံခန့်ခွဲရန် ၊
- ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ ပြီးမြောက်အောင်မြင်မှုများအား လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏အကျိုးရလဒ်များကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှင်းလင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်လာမည်။
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုများကိုဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်ရန်နှင့် ဦးစားပေး ဖြေရှင်း ရမည်များကိုသတ်မှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- ဆောင်ရွက်နေသောစီမံကိန်းအတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အသုံးပြု နေသောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာကိုချိန်ညှိနိုင်ခြင်းအားဖြင့် သင့်လျော်သောဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများတိတိကျကျသတ်မှတ်နိုင်ရန်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုကြိုကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၉-၁)ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့ကမိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည်မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း(indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ(monitoring report) ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ၊
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ)ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု(မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကိုအဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊လိုအပ်သောအကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၉-၂)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကိုအောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သောအခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သုံးသပ်ပွဲတွင်အောက်ပါအချက်များအပေါ် အဓိကအလေးထားဆောင်ရွက်ပါမည်။

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိခဲ့သောအဓိကလက်ငင်းရလဒ်များနှင့် အကျိုး သက်ရောက်မှုများ၊
- စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းစီ၏ကျေးရွာလူထု ဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ် အကျိုးသက်ရောက် မှုများ အားအကဲဖြတ်သုံးသပ်ချက်များ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် ဗဟိုအဆင့်မှ ကူညီ အားပြည့်ရမည့်မူဝါဒနှင့် စီမံကိန်းအထောက်အပံ့များလိုအပ်မှုအခြေအနေ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်မှုမှရရှိသောသင်ခန်းစာများ(အခြားရွာများ နှင့် အခြားဒေသရွာများသို့ အပြန်အလှန်မျှဝေနိုင်ရန်)၊
- ဘတ်ဂျက်ရရှိမှုနှင့် လုံလောက်မှုအခြေအနေ၊
- အကြံပြုသုံးသပ်ချက်များ။

နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် သုံးသပ်ပွဲအစီရင်ခံစာကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီကအနှစ်ချုပ်ပြုစုပြင်ဆင်၍ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အစီရင်ခံပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၁၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင်အဓိကအကျဆုံးသောအရေးကြီး သည့် အကြောင်းအရာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ၊
- ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည့်အဆိုပြုအစီအစဉ်၊
- နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်သည့် အကူအညီစသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၉-၃) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကိုမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ
(၁၀-၁)ကျေးရွာလူထု (လူထုခေါင်းဆောင်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုအခန်းကဏ္ဍ)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိက ယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ-မိဘဆရာ အသင်း သည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့ ကကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂)ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ် နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေး ဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်း ကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ် ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူ အညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်း အမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါ ခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ အတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေးကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ၊
- စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်း များ၊ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့ အစည်းများ)။

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း (Scheme)များလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ နည်းစနစ်များ

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူထုကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်းပါဝင်သော နည်းလမ်း (Participatory Process) ဖြင့်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးကြီးသောလိုအပ်ချက်မှာ စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်မှုအဆင့်တိုင်း၌ လူတန်းစားအလွှာအသီးသီး၊ လူတန်းစားမရွေး ထိရောက်စွာ ပါဝင်ခွင့်ရရှိရေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ လူထုကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအပေါ် ပိုင်ရှင်စိတ်ဓာတ်ရှိလာပါမည်။ လူထု၏ပိုင်ရှင်စိတ်ဓာတ်ရှိလေလေ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် (Scheme)များလုပ်ငန်း လည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လူထုပါဝင်မှုကောင်းလေလေဖြစ်ပါမည်။ ၎င်းဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများလည်ပတ်စရိတ်၊ ပြုပြင်စရိတ်တို့အတွက် လူထု၏ထည့်ဝင်မှု၊ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမရှိလျှင် တည်ထောင်ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များမတည်မြဲနိုင်ပါ။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် အောက်ပါဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့ကိုဆောင်ရွက်ရပါမည်။

စဉ်	ကဏ္ဍ	လုပ်ငန်း
၁	စီးပွားရေးကဏ္ဍ	• ငွေအရင်းအနှီးပံ့ပိုးခြင်း • လယ်ယာသုံး စက်ကရိယာ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် • ကြက်မွေးမြူရေး • စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေးသင်တန်းများ • စက်ချုပ်သင်တန်း • စက်ပြင်သင်တန်း • အလှပြင်သင်တန်း

		• ကွန်ပျူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင်တန်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း • လူကုန်ကူးမှု ပညာပေးသင်တန်း
၂	လူမှုအဆောင်အဦများ	• ရေကာတာ ဆောက်လုပ်ခြင်း • မူလတန်းကျောင်းသုံးအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ခြင်း • စာကြည့်တိုက်တည်ထောင်ရေး • လျပ်စစ်မီးတပ်ဆင်ခြင်း
၃	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	• လမ်းပြုပြင်ခြင်း • ရေပြွန်နှင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း
၄	ကျန်းမာရေး	• ကျန်းမာရေးလုပ်သားသင်တန်း

နောက်ဆက်တွဲ(က) နောက်ဆက်တွဲဇယားများ

နောက်ဆက်တွဲ(က။၁) လယ်ဝေးမြို့နယ်၊ ကြိခင်း ကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားခြင်း

ပိုင်ဆိုင်မှု အဆင့်အတန်း	(က)အဆင့်အတန်း (ချမ်းသာ)	(ခ)အဆင့် အတန်း (အသင့်အတင့်)	(ဂ)အဆင့် အတန်း (ဆင်းရဲ)	(ဃ)အဆင့် အတန်း (အလွန် ဆင်းရဲ)
၁။မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ် + ယာ အနည်းဆုံး ၁၀ ဧက ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်ရမည်။	၅ ဧက မှ ၁၀ ဧက အကြား	၁ ဧက မှ ၅ ဧက အကြား	မြေယာမဲ့
၂။အိမ်အမျိုးအစား	သွပ်မိုး၊တိုက်အိမ်/ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ် ကာ၊ ၂ ထပ်အိမ်	သွပ်မိုး၊ ထရံကာ	သက်ကယ်၊ ထရံကာ အိမ်	သက်ကယ်၊ ထရံကာ တဲ
၃။ထုတ်လုပ်မှုပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၁။ ချွေစက်၁။ ရေစုတ်စက် ၁။ ကျွဲနွား ၂ ရှင်း။ ဆိုင်ကယ် ၂ စီး	ရေစုတ်စက် ၁။ ကျွဲနွား ၁ ရှင်း။ ဆိုင်ကယ် ၁ စီး	ကျွဲနွား ၁ ရှင်း။	တံဇဉ်၊ တူရွင်း၊ ပေါက် တူး
၄။ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု	တယ်လီဖုန်း (၂) လုံး။ ဆိုင်ကယ် ၂ စီး၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊	တယ်လီဖုန်း (၁) လုံး။ဆိုင်ကယ်၁ စီး၊ရေဒီယို။	စက်ဘီး၊ တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို	• မရှိ။

ပိုင်ဆိုင်မှု အဆင့်အတန်း	(က)အဆင့်အတန်း (ချမ်းသာ)	(ခ)အဆင့် အတန်း (အသင့်အတင့်)	(ဂ)အဆင့် အတန်း (ဆင်းရဲ)	(ဃ)အဆင့် အတန်း (အလွန် ဆင်းရဲ)
	လက်တော့ပ်၊ ရေဒီယို၊ ဆိုလာ ၂။	ဆိုလာအသေး၊ လက်တော့။		
၆။ ဝင်ငွေ	တနှစ်ဝင်ငွေ သိန်း ၃၀ မှ ၅၀ အကြား	တနှစ်ဝင်ငွေ သိန်း ၁၅ မှ ၃၀ အကြား	တနှစ်ဝင်ငွေ သိန်း ၅ မှ ၁၅ အကြား	ပုံမှန်မရှိ။
အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် နှင့် %	၁၅ (၉.၇ %)	၃၂ (၂၀.၈%)	၃၀ (၁၉.၅ %)	၇၇ (၅၀ %)

ယေး (၁။၈) : ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
၁။	စီမံအုပ်ချုပ်မှု • ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများ တောင်းအပ်များ ဝေငှတင်း ခိုင်မာရန် လိုအပ်	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူလူထုကြား သတင်းအချက် အလက်များ မျှဝေမှု မရှိခြင်း။ • အဖွဲ့များအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းပြီးသီးခြား စီရပ်တည်နေကြခြင်း	ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန မှ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းဖြင့် အစိုးရဌာန များ နှင့်အစိုးရမဟုတ် သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များမှ အထောက်အပံ့ဖြင့် အောင်မြင် နိုင်ပါသည်။	• ကျေးလက်လူထု သည် အစိုးရဌာနများ၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့်ဆက်သွယ် သည့် အတွေ့အကြုံ နည်းပါးခြင်း • ကျေးရွာလူထု စည်းလုံးလှုပ်ရှားမှုနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကျွမ်းကျင်မှု အတွက်မြို့နယ်အဆင့် ကူညီပံ့ပိုးမည့် စနစ် လိုအပ်။	• ရပ်မိရပ်မ၊ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးအလွှာ ပေါင်းစုံ ပါဝင်သောကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်ခြင်း • ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ ဧည့်သည်အစည်း ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း	• အဖွဲ့အစည်း စည်းစိမ်ခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများပို့ချခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
		စည်းမျဉ်း/ စည်းကမ်းနှင့် ငွေကြေး စာရင်း ဇယား အားနည်း				
၂။	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ) ကျေးရွာ စိုက်ပျိုးသီးနှံ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရန် အခက်အခဲရှိ	- စိုက်ပျိုးရန်မြေနေရာနည်း - စိုက်ပျိုးစရိတ်မလုံလောက်ခြင်းနှင့် လောက်မီ မရခြင်း - ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက် - တောင်သူများ ခေတ်မီနည်း ပညာများလက်တွေ့ပြုလုပ်နိုင်မှု မရှိသေး။ - မြေယာမဲ့ အလုပ်သမားများမှ ဆောက်	- မြေဩဇာအထိုက်အလျောက် ထက်သန်သော လယ်ယာများရှိခြင်း။ - စိုက်ပျိုးရေး လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ် နှင့် လက်လုပ် လက်စားသမဝါ ယမ အဖွဲ့များမှ ချေးငွေထုတ်ချေးပေးသည်။ - အစိုးရဆည်မြောင်းမှ နှစ်ပါတ်လည် စိုက်ပျိုးရေး အလုံအလောက်	- စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့ရန် မရှိ - သင့်တော်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု အရင်း အမြစ်မရှိ။ - စိုက်ပျိုးရေး ဌာန၏ စနစ်တကျ နည်း ပညာ ပံ့ပိုးမှု မရ	- ဘဏ်စနစ် ပြန်လည် ပြုပြင် ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့် ချေးငွေ အလွယ်တကူနှင့်အတိုး သက်သာရရှိစေ ရန် အစီအစဉ် - တောင်သူများအစုအဖွဲ့ဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့်စနစ် တည်ထောင်ရန် - တောင်သူယာသမားများ	- ချေးငွေရရှိရန် ဆက်သွယ်ခြင်း - အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းမှု သင် တန်း ပံ့ပိုးခြင်း - စိုက်ပျိုးရေး သင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း - ချေးကွက်ဝင် ကုန်ချောပြု ပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်းသင်တန်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
		လုပ်ရေးနှင့် စက်ရုံ များတွင် သွားရောက် အလုပ် လုပ်ကြသဖြင့် လယ်ယာလုပ် ငန်း များတွင် လုပ်သား ရှား ပါး ခြင်း	ရှိပါသည်။ • စိုက်ပျိုးရေး ဆေး ဆိုင်များမှ ဓာတ် မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ် ဆေးများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ • FM ရေဒီယိုမှ ရာသီ ဥတု နှင့်ဈေးကွက် ဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက် ရရှိနိုင် ခြင်း၊ • လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာများလုံ လောက်စွာ ငှားရမ်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊		နည်းပညာဝန် ဆောင်မှုများသို့ လက်လှမ်းမီမှုတိုး တက်ရန်အစီအစဉ်	
၃။	မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေး	• မွေးမြူရေးအတွက်	• မွေးမြူရေးသည်	• မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	• မွေးမြူရေးလုပ်	• မွေးမြူရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
	လုပ်ငန်းမှ ထုတ် လုပ်မှုနည်း/ အကျိုး အမြတ် နည်း	- လုံ လောက်သော ဈေး ငွေလက်လှမ်းမမှီခြင်း - အရင်းအနှီး လုံ လောက်မှု မရှိ - ရာသီအလိုက် ရောက်ကျ ရောက် မျက်စီးမှုရှိ။ - စီးပွားဖြစ်မွေးမြူ ရေးနှင့် အသားရောင်း လိုင်စင်ရရန် အခက် အခဲရှိ။	- ဈေးကွက် ခိုင်မာမှု ရှိခြင်း၊ ဈေးကောင်းရ။ - ကျေးရွာသားများ သည်မွေးမြူရေးလုပ် ငန်းနှင့်ရင်းနှီး ကျွမ်းဝင်မှုရှိ။ - တိရိစ္ဆာန်စာများကို လယ်ယာထွက်ကုန် သီးနှံအလေအလွင့် များမှရနိုင်ခြင်း - တိမွေကုဦးစီးဌာနရှိ	- လုပ်ကိုင်သောအစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းမ ထားခြင်း၊ - အစိုးရဌာန၊ ဘဏ် များ၊ အခြား ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များနှင့်အဆက်အ သွယ် မရ။ - ရာသီအလိုက်ကျ ရောက်သောရောဂါများ ကို ကာကွယ် နိုင်ခြင်းမ ရှိ။	- ငန်းအတွက်ရပုံ ငွေထူထောင်ခြင်း - မွေးမြူရေးဆိုင် ရာနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီ ရေးစီစဉ်ခြင်း၊ - မွေးမြူရေးအစု အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ အစုစု တကျဆောင် စနစ် တကျဆောင် ရွက်ခြင်း။	- အတွက် ဈေးငွေ ရနိုင်သော နေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း။ - စနစ်တကျ တိရိစ္ဆာန် မွေး မြူရေးသင်တန်း၊ - အစုအဖွဲ့များ ဖွဲ့ စည်းရေး ဆိုင် ရာသင်တန်း။
၄။	အခြားစီးပွား ရေးလုပ်ငန်း များ	စက်ရုံနှင့်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် အသက်မွေးဝမ်း လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှု	- ဈေးကွက်ခိုင်မာမှုရှိ ခြင်း၊ - ဈေးရောင်း၊ ဈေးဝယ် ကျွမ်းကျင်	- သင့်တော်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ဈေးငွေ မရ။ - သင်တန်းတက်	ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း များတိုးတက်လုပ် ကိုင်နိုင်မည့် ပတ် ဝန်းကျင်	အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်း ကျွမ်း ကျင်မှု တိုး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
	အခြားလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် လက်လှမ်းမီခြင်း	လိုအပ်ခြင်း • ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း ထူထောင်ရန် နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး လိုအပ်ခြင်း	မှုရှိ၊ အတွေ့အကြုံရှိ။ • နေပြည်တော်တွင် အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရှိ။	ရန် နေပြည်တော်တွင် ညအိပ်နေရန် နေရာ အသိမိတ်ဆွေ မရှိ။ • အသက်မွေးလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုလိုအပ် • အသေးစားလုပ်ငန်း ပံ့ပိုးမှု မူဝါဒ လိုအပ်။	အခြေနေဖန်တီးခြင်း • ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု • နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	တက်ရေးသင်တန်းများ
၅။	ပညာရေး • လက်ရှိကျောင်း အိမ်သာမကောင်း ခြင်း	• ငွေအရင်းအနှီးမရှိ။	• ကျောင်းသား၊ ဆရာ၊ ဆရာမ အပြည့်အဝရှိ။ • ကျေးရွာတွင် လုပ်အား၊ သဲ အလုံအလောက်ရှိ။	• အဆောက်အဦးတည်ဆောက်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့ ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန် ယူဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် မရှိ။	• မိဘဆရာ အသင်း၊ အကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့များ ခိုင်မာတောင့်တင်းရေး၊ • ပညာရေးအဆောက်အဦးများတည်ဆောက်ရေးနှင့်	• ကျောင်း ယင်လုံ အိမ်သာ ဆောက်လုပ်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
၆။	ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား • သင်ယူလေ့လာမှု ပြုလုပ်နိုင်သည့်အခြေအနေအားနည်းခြင်း • လူငယ်များ အတွက်ပျော်ရွှင်မှု အစီအစဉ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစားပြု	• ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေး၊ လေ့လာသင်ယူရေးတွင် အလေ့အထမရှိခြင်း၊ • လျစ်လျူမခံမှု၊ သဖြင့် အခြားမိမိယုံသဘောလုံးပွဲကဲ့သို့ ပျော်ရွှင်မှု အစီအစဉ်မရှိ။ အင်တာနက်မရှိ။ • ပုံမှန် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ် မရ။ • အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနှင့်	• အစိုးရမှလူငယ်များစာကြည့်တိုက်များ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ • မိုဘိုင်းဖုန်းမှ တဆင့်အင်တာနက် သုံးနိုင်။	• အားကစားကွင်း မရှိ။ • လျစ်လျူမခံမှုမရှိ။	• လူငယ်များစာဖတ်လာအောင်စည်းရုံးခြင်း၊ စာဖတ်သူများ အသင်းစတင်ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • ကိုယ်အားကိုယ်ကိုးရုံပွဲတွေတည်ထောင်ခြင်း၊ • အသက်မွေးဝမ်းပညာသင်ယူခြင်း • ဈေးကွက်၊ စက်ရုံ၊ ကုမ္ပဏီ၊ အစိုးရဌာနများနှင့်	• စာကြည့်တိုက် တည်ထောင်ခြင်း • စက်ချုပ်သင်တန်း • အလုပ်သင်တန်း • ကွန်ပျူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
	လုပ်နိုင်ရန်အခြေ အနေများမရှိခြင်း	အဆက်အသွယ်မရှိ။			ဆက်သွယ်ပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးခြင်း	
၇။	ကျေးရွာလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး • ကျေးရွာသို့ သွားလာလမ်းနှင့် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း။ • လမ်း/တံတား ပြုပြင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ။ • ပုံမှန် ပို့ဆောင်ရေးယာဉ် မရှိ။	• ရွာသူ/သားများမှ ပြုပြင်ရန် စိတ်အားထက်သန် သည်။ • ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် ဒေသထွက် သဲအလုံအ လောက်ရှိ။	• အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာမရှိ	• ကျောက်ခင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း • ရေပြွန်နှင့် တံတား ပြုပြင်ခြင်း • ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်	• ကျောက်ခင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း • ရေပြွန်နှင့် တံတားပြုပြင်ခြင်း • ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်
၈။	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု • လျှပ်စစ်မီးမရှိသေးပါ။	• လျှပ်စစ်မီးသွယ်ရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်	• အစိုးရမှ ကျေးရွာများ မီးလင်းရေး	• နိုင်ငံတော်၏ ကျေးလက်မီးလင်းရေးအစီ	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာနနှင့်	• လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု စီမံကိန်း
		ခြင်း	စီမံကိန်း ၁.၅ မိုင်ခန့် အကွာ အဝေးတွင် ရှိ ။	စဉ်မရရှိခြင်း	ဆက်သွယ်၍ မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	
၉။	သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး					
	• ချောင်းကမ်း ပျံ့ကျခြင်း	• ရေကာတာပြုလုပ်ရန်ငွေနှင့် နည်းပညာမရှိ။	• ရွာသူ/သားများမှ ပြုပြင်ရန် စိတ်အားထက်သန်သည်။ • ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် ဒေသထွက် သဲအလုံအလောက်ရှိ။	• ပြင်ပအကူအညီ ရရှိရန်အဆက် အသွယ်မရှိ။	• ပြင်ပအကူအညီ ရယူခြင်း	• ရေကာတာ ဆောက်လုပ်ခြင်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လမ်းညွှန်သဘောတရား

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလမ်းညွှန်ချက် သဘောတရားများသည် ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အလွှာအသီးသီးတွင်လုပ်ဆောင်ရာ၌ မူဝါဒလမ်းညွှန်အဖြစ် ထုတ်ပြန်ထားသည့်ပြဌာန်းချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် လမ်းညွှန်ချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ကျေးရွာအဆင့်တွင် လုပ်ဆောင်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်မှုစနစ်၊ စီမံခန့်ခွဲရေးတို့နှင့်သက်ဆိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာရှိအားလုံးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ဆောင်မှုများသည် အောက်ဖော်ပြပါ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်းလိုက်နာရပါမည်။ ဤလမ်းညွှန်ချက်တွင် ပိုင်ရှင်စိတ်၊ အများပါဝင်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ စီးပွားရေးသဘောတရားများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ဆောင်ချက်မှ ဖြစ်ထွန်း လာမှုများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးစသည်တို့ပါဝင်ပါ သည်-

(က) ပိုင်ရှင်စိတ် (ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၊ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် လုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ)

- ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် စာတမ်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ စွမ်းရည်မြှင့်တင်သည့် မည်သည့်လုပ်ငန်းကိုမဆို ကျေးလက်လူထုအတွက် ဦးတည် ပါမည်။
- ထိုနည်းတူစွာ စီမံကိန်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အစီအစဉ်များကို ကျေးရွာသူ/ သားများ ကိုယ်တိုင်စုစည်းခြင်း၊ ဦးဆောင်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရပါမည်။ နည်းပညာ၊ ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းအကူအညီစသည်ဖြင့် ပြင်ပအကူ အညီမှန်သမျှသည် ကျေးရွာလူထုနှင့် သက်ဆိုင်ရာအစုအဖွဲ့မှ တဆင့်သာဖြစ်ရပါ မည်။
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ သေချာရေရာစေရေးအတွက် ရွာသူရွာသားများ တာဝန်ခံမှု ရှိစေရန်အတွက် သူတို့ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ခြင်း၊ တက်ကြွစွာပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မျှတသင့်တင့်သည့်နှုန်းထားခြင်း၊ ငွေကြေးလုပ်အားနှင့် ပစ္စည်း ထည့်ဝင်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရပါမည်။

(ခ) ရွာသူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲသောဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် လူတန်းစားပေါင်းစုံ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး ထိရောက်စွာပူးပေါင်းပါဝင်လုပ်ဆောင်ရန်အတွက်လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ၊သင့်တော်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်လုပ်ကိုင်ရပါမည်။
- စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများရေးဆွဲခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအကောင်
- အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုမှထွက်ပေါ်လာသော အကျိုး

- ရလဒ်များ စသည်တို့တွင်သမမျှတစွာစဉ်းစားရပါမည်။ သမမျှတစွာစဉ်းစားခြင်းတွင် လူမှုရေး၊စီးပွားရေး၊ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများ နှင့်ပတ်သက်သော အခွင့်အလမ်းများကို သာတူညီမျှရရှိစေရမည်။
- လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျား/မ မရွေး မြန်မာလူမျိုးတိုင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအခွင့်အလမ်းများနှင့် ပံ့ပိုးမှုတို့ကိုသာတူညီမျှရရှိစေရမည်။
- ကျား/မဆိုင်ရာအမြင်သဘောထားများကို လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ထည့်သွင်းရပါမည်။
- ကိုယ်အင်္ဂါချို့တဲ့သူများ၊ စိတ်မကျန်းမာသူများအတွက် အထူးစဉ်းစားရပါမည်။
- မသန်စွမ်းသူများအနေနှင့် လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် အပြည့်အဝ ပါဝင် နိုင်ခွင့်မရရှိနိုင်ကြပါ။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ကျင့်သုံးသည့်မူဝါဒနှင့် ပံ့ပိုးမှု အစီအစဉ်ကို ထိုသူများအတွက် ညီညွတ်မျှတစွာရရှိရန် ပြုပြင်ပေးရပါမည်။
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းများသည် ရွာ၏စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းနှင့် တစ်သားတည်းဖြစ်ခြင်းကို တိုးတက်စေပါသည်။

(ဂ) စီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သော အခြေခံမှု

- အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေးမူဝါဒတို့နှင့်အညီ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဆောင်ရွက်မှုများသည် လူမျိုးစုံအလွှာစုံ ပြည်သူအားလုံးပါဝင်၍ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်ဖြစ်သည်။
- ဈေးကွက်ပျက်သည် အခြေအနေမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့်အတူ ဈေးကွက်ပျက်ယွင်းရသည့် အကြောင်းတရားများကိုဖော်ထုတ်ရန် ဆန်းစစ် လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်ရပါမည်။
- ကျေးလက်ရှိအိမ်ထောင်စုတစ်ခုချင်းစီ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေသည် ရွာလူထု၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့် သာယာဝပြောရေးကိုထင်ဟပ်ပုံဖော်ပေးပါသည်။
- ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ဆင်းရဲသူနှင့် မဆင်းရဲသူကြား အပြန် အလှန်ဆက်နွှယ်မှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေ၍ ရွာ၏လူထုစွမ်းအားကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများအတွက် ရည်ရွယ်၍ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာအပံ့အပိုးများကို ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ထည့် သွင်းထား သော်လည်းဆင်းရဲသူနှင့် မဆင်းရဲသူအကြားမတူသည့် လူမှုရေး အလွှာအချင်းချင်း အကြား အပြန်အလှန်အမှီသဟဲပြုမှုဖြစ်စဉ်ကို မထိခိုက်စေပါ။
- စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးသွင်းအားစုစည်းများ၊ စိုက်ပျိုးထွက်ကုန်များ ရောင်းဝယ်

ရေးတွင် ပုဂ္ဂလိကပါဝင်မှုကိုအားပေးပါသည်။

- ရွာအဆင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများအတွက် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏စွမ်းဆောင်မှုကိုအသုံးပြု၍ အားပေးပါမည်။ အထူးသဖြင့် သင်တန်းအပါအဝင် ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများပေးရာတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ယှဉ်ပြိုင်ပါဝင်လာမှုကို အသုံးပြုပါမည်။
- ဒေသခံပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များအား ကျေးရွာ၏စီးပွားရေးကဏ္ဍ တိုးတက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာအပါအဝင်ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ထုတ်လုပ်မှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် စမ်းသပ်အတည်ပြုပြီးဖြစ်သော စီးပွားရေးလုပ်နည်း၊ လုပ်ဟန်တို့ကို အသုံးပြုခြင်းနှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရန်အားပေးပါမည်။
- ဒေသခံပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များအား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်၊ ထုတ်လုပ်မှုတိုးရန်အတွက် နည်းပညာစွမ်းရည်စသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူများကို တိုးချဲ့ပံ့ပိုးပါမည်။
- စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင်ပုဂ္ဂလိကနှင့်နိုင်ငံတော်အစိုးရမိတ်ဖက်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းများကို မြှင့်တင်ရပါမည်။

(ဃ) ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအစီအစဉ်

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ ကျေးလက်လူထုသည် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါက ရရှိလာမည့်အကျိုးရလဒ်နှင့် အကျိုးဆက် များအတွက် ရှင်းလင်းတိကျသည့် နည်းဗျူဟာများရှိရပါမည်။ လုပ်ငန်းများ လုံးဝပြီးဆုံးသည်အထိ ကျေးရွာမှဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။
- ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည်-
- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများပြီးစီးအောင်မြင်ရန် လုံလောက်သောငွေကြေးနှင့်သွင်း အားစုပစ္စည်းအထောက်အပံ့များ၊
- ကျေးရွာလူထု၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ ဆက်စပ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျေးရွာမှတစ်စထက်တစ်စ တာဝန်တိုးယူလာနိုင်စေရန် အစီအစဉ်များချမှတ်ခြင်းစသည့် စီမံကိန်းထွက်ခွာဗျူဟာကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်ရပါမည်။
- လုပ်ငန်းရှေ့ဆက်သွားမည့်အစီအစဉ်တွင် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများမှ ဆင်းရဲသား

မိသားစုများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ဆက်လက် ရရှိရန် နိုင်ငံတော်မှချမှတ်ထားသောမူဝါဒနှင့်အစီအစဉ်များ၊

- ကျေးရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေပြီး အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှရရှိသောဝန်ဆောင်မှုနှင့် အထောက်အပံ့များကို ဆက်လက်၍ ကာလကြာရှည်စွာရရှိရန်၊
- အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရလဒ်နှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရန်ဥပမာ -
- ကျေးရွာအတွင်း အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ လမ်း၊ တံတား၊ ဆိပ်ခံတံတားနှင့် ရေနံများရေရှည်တည်တံ့ရန်အတွက် စုစည်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ရွာမှ ငွေကြေးထည့်ဝင်ခြင်းစသည့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုအစီအစဉ်များချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ၊
- ကျေးရွာစပါးဘဏ်၊ ငွေစုငွေချေးအသင်းအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဈေး၊ကျေးရွာဆေးဆိုင် နှင့် အခြားစီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာအဆောက်အအုံ၊ ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များ ထိထိရောက်ရောက် လည်ပတ်လုပ်ဆောင်ရန်နှင့် ကြာရှည်တည်မြဲအောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရာတွင် စုစည်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အစီအစဉ်များချမှတ်ခြင်း၊
- သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်များ အသုံးပြုရာတွင် မှန်မှန်ကန်ကန်အကျိုးရှိရှိ အသုံးပြုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော စီမံခန့်ခွဲမှု၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း(VDP) ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်

လယ်ဝေးမြို့နယ် ၊ ပေတုန်းမြောင်ကျေးရွာအုပ်စု ၊ ဆည်ကြီးကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးလိမ့်ချက် စာရင်းများ

စဉ်	မြို့နယ်	ကျေးရွာအုပ်စု	ကျေးရွာအမည်	ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအမည်		လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း			မှတ်ချက်
						ပြီး	ဆဲ	ကျန်	
၁	လယ်ဝေး	ပေတုန်းမြောင်	ဆည်ကြီး	၁	မြေထိန်းနံရံတည်ဆောက်ခြင်း	✓			
၂				၂	ရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း			✓	
၃				၃	ရေကာတာတည်ဆောက်ခြင်း			✓	
၄				၄	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း			✓	
၅				၅	စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်း			✓	

လယ်ဝေးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း ဆည်ကြီးကျေးရွာ ကော်မတီဖွဲ့စည်းမှုစာရင်း

စဉ်	ကျေးရွာအုပ်စု	ကျေးရွာအမည်	အမည်	အဘအမည်	ရာထူး	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	ပညာ အရည်အချင်း	အသက်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ပေတုန်းရွာ	ဆည်ကြီး	ဦးဇော်လွင်	ဦးသုံး	ဥက္ကဋ္ဌ	၉/လဝန(နိုင်)၁၈၉၈၇၆	စတန်း	၅၁	
၂	ပေတုန်းရွာ	ဆည်ကြီး	ဒေါ်နုနု	ဦးကျော်	အတွင်းရေးမှူး	၉/လဝန(နိုင်)၁၇၀၄၀၈	ဦးစီး	၃၇	
၃	ပေတုန်းရွာ	ဆည်ကြီး	ဦးမြင့်ဆောင်	ဦးသန်းမောင်	ဝယ်ယူရေးဥက္ကဋ္ဌ	၉/လဝန(နိုင်)၀၉၅၁၇၇	ဦးစီး	၅၅	
၄	ပေတုန်းရွာ	ဆည်ကြီး	ဦးမြင့်ဌေး	ဦးကံတင်	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၉/လဝန(နိုင်)၀၉၅၉၄၉	ဦးစီး	၆၄	
၅	ပေတုန်းရွာ	ဆည်ကြီး	ဦးမြင့်ဦး	ဦးကုလား	စာရင်းကိုင်	၉/လဝန(နိုင်)၂၅၁၅၇၈	စတန်း	၅၃	
၆	ပေတုန်းရွာ	ဆည်ကြီး	ဒေါ်စိုးစိုးမြိုင်	ဦးမြင့်အောင်	အဖွဲ့ဝင်	၉/လဝန(နိုင်)၁၂၈၈၁၂	ဦးစီး	၄၁	
၇	ပေတုန်းရွာ	ဆည်ကြီး	ဒေါ်ဌေးမာ	ဦးဖု	အဖွဲ့ဝင်	၉/လဝန(နိုင်)၁၇၀၄၈၃	ဦးစီး	၃၇	